

Қазақстан Республикасы Оқу-ағарту министрлігі
Ы. Алтынсарин атындағы Ұлттық білім академиясы

**3 – 11-СЫНЫПТАРДА «ШЕТЕЛ ТІЛІ» ОҚУ ПӘНІН ОҚУДА ЖӘНЕ
ОҚЫТУДА ЖАСАНДЫ ИНТЕЛЛЕКТІНІ ҚОЛДАНУ БОЙЫНША
ӘДІСТЕМЕЛІК ҰСЫНЫМДАР**

Астана, 2025

БІ. Алтынсарин атындағы Ұлттық білім академиясының Ғылыми-әдістемелік кеңесінің шешімімен баспаға ұсынылды (2025 жылғы 26 желтоқсандағы №6 хаттама)

3 – 11-сыныптарда «Шетел тілі» оқу пәнін оқуда және оқытуда жасанды интеллектті қолдану бойынша әдістемелік ұсынымдар. – Астана: БІ. Алтынсарин атындағы ҰБА, 2025. – 32 б.

Әдістемелік ұсынымдар орта білім беру ұйымдарының басшыларына, білім басқармалары мен бөлімдерінің әдіскерлеріне, оқу-әдістемелік орталықтардың қызметкерлеріне, шетел тілі мен әдебиеті пәні мұғалімдеріне арналған.

Кіріспе

Өзектілігі: жасанды интеллектті (ЖИ) білім беру үдерісіне енгізу әлемдік үрдіске айналып, соның ішінде Қазақстан Республикасының білім беру жүйесін де қамтып отыр. Қазіргі орта білім беру жүйесі цифрландыру жағдайына бейімделу, білім алушыларда жаңа құзыреттерді қалыптастыру және инновациялық технологияларды тиімді кіріктіру қажеттілігімен бетпе-бет келуде. ЖИ оқытуды жекешелендіру мен дараландыруға, оқыту мен бағалауды автоматтандыруға, сондай-ақ білім беру үдерісіне қатысушылар арасындағы өзара әрекеттестіктің сапалық жаңа форматтарын құруға кең мүмкіндіктер ашады. [1;2]

Әдістемелік ұсынымдардың мақсаты – 3-11 сыныптарда шетел тілі сабақтарында жасанды интеллектті қолданудың ғылыми-әдістемелік негіздемесін қамтамасыз ету. Мақсат қолданыстағы білім беру стандарттары мен Қазақстан жағдайын ескере отырып, негізгі теориялық тұжырымдамаларды сипаттауды, өзекті құралдар мен мүмкіндіктерді ашуды, сондай-ақ ықтимал тәуекелдерді айқындауды қамтиды. [3–6]

Міндеттері:

- мектептегі білім беруде қолдануға болатын жасанды интеллекттің теориялық негіздері мен заманауи технологияларын талдау;
- гуманитарлық пәндер контексінде жасанды интеллектті пайдаланудың негізгі қағидаттарын, әлеуеті мен шектеулерін тұжырымдау;
- жасанды интеллектті кіріктіруге байланысты негізгі педагогикалық, этикалық және ұйымдастырушылық сын-қатерлерді айқындау;
- педагогтердің практикалық қызметінде тікелей қолдануға арналған ғылыми-әдістемелік ұсынымдарды әзірлеу және рәсімдеу.

Мақсатты аудитория – педагогтер, әдіскерлер, білім беру бағдарламаларын әзірлеушілер, ғылыми қызметкерлер, магистратура мен докторантура (аспирантура) білім алушылары, сондай-ақ білім беруді цифрландыру саласында жұмыс істейтін мамандар.

1. 3 – 11-сыныптарда «Шетел тілі» оқу пәнін оқуда және оқытуда жасанды интеллектіні қолданудың ерекшеліктері

Заманауи білім беру цифрландырудың және жасанды интеллект (ЖИ) технологияларының қарқынды дамуының ықпалымен терең өзгерістерді бастан кешуде. Шет тілі (ШТ) пәні бұл өзгерістерге ерекше сезімтал, себебі ол жоғары интерактивтілікті, білімді үнемі тәжірибеде қолдануды және жеке кері байланысты талап етеді. ШТ-ді меңгеру – ХХІ ғасырдағы функционалдық сауаттылықтың негізгі элементі. Табиғи тілді өңдеу (NLP) қабілеті және контентті бейімдеу мүмкіндігі бар ЖИ тіл үйренуді қолдауға және күшейтуге қабілетті тиімді құрал болып табылады.

Жасанды интеллекттің таралуы, мысалы, Alexa сияқты дауыстық көмекшілердің танымалдылығының өсуінен айқын көрінеді. Siri немесе Galaxy сияқты көмекші жүйелер сөйлеуді тану және синтездеу бағдарламалық құралы арқылы смартфондағы функцияларды іске қосуға мүмкіндік береді, ал виртуалды ассистент Alexa жақын арада «ақылды үйді» басқаратын болады. ЖИ ұялы телефонды дауыспен басқару үшін ғана емес, сонымен қатар онлайн-ойындар, дауыстық интерфейсі бар интерактивті ойыншықтар (мысалы, Hello Barbie) немесе электронды оқытудағы виртуалды оқытушылар (мысалы, Ed the Bot) сияқты анағұрлым күрделі сценарийлерде де қолданылады. Сондықтан, дамудың келесі кезеңі шет тілдерін оқыту үшін инновациялық технологияларды пайдалану болатыны болжамды, бұл кез келген жерде және кез келген уақытта оқуға мүмкіндік береді.

Қазақстан Республикасында ЖИ-ді білім беру процесіне енгізу мемлекеттік деңгейде бекітілген. ҚР Оқу-ағарту министрлігінің 2025–2026 оқу жылына арналған Әдістемелік хатында ЖИ 3-11 сынып оқушыларының білім сапасын арттыруға және цифрлық құзыреттіліктерін дамытуға арналған стратегиялық құрал ретінде анықтайды. Зерттеу проблемасы Қазақстан мектептерінде ЖИ-ді жүйелі, әдістемелік негізделген және этикалық бақыланатын қолданудың бастапқы кезеңде тұруында болып отыр. Үздік халықаралық тәжірибені және ұлттық оқу жоспарының ерекшеліктерін ескеретін бірыңғай теориялық база жоқ. Баяндаманың мақсаты — теориялық негіздерді жүйелеу, халықаралық тәжірибеге салыстырмалы талдау жүргізу және оқушылардың жас ерекшеліктерін ескере отырып, ҚР-да 3-11 сыныптарда ШТ оқытуда ЖИ-ді тиімді және этикалық қолдану үшін тұжырымдамалық негіздерді әзірлеу.

Теориялық-әдістемелік негіздері және ШТ дидактикасындағы ЖИ функционалдық классификациясы

Қазақстан Республикасында шет тілін оқытуда жасанды интеллектіні (ЖИ) қолдану мемлекеттік цифрландыру стратегиясының және білім берудің бәсекеге

қабілеттілігін арттыруға ұмтылудың тікелей нәтижесі болып табылады. Білім беру технологиялары (EdTech) саласындағы ЖИ — бұл компьютерлік жүйелердің шет тілі дидактикасына қатысты танымдық функцияларды орындау қабілеті, бұл кең ауқымды жекелендіруді және жедел кері байланысты қамтамасыз етеді.

1. ЖИ-ді интеграциялаудың теориялық-әдістемелік базасы

ЖИ-ді ШТ дидактикасына интеграциялау ЖИ бұрын-соңды болмаған тиімділікпен іс жүзінде іске асыруға қабілетті озық педагогикалық теорияларға негізделеді.

Әлеуметтік-конструктивистік тәсіл (Л. С. Выготский):

Бұл тәсілдің орталық ұғымдары – Жақын арадағы даму аймағы (ЖАДА) және «Білімі жоғары екінші адам» (БЖЕА) тұжырымдамасы. Үлкен сынып немесе оқушылардың әртүрлі дайындық деңгейі жағдайында (Қазақстанның көптілді ортасына тән), мұғалім әрқайсысына жеке қолдау көрсетуді физикалық тұрғыдан қамтамасыз ете алмайды. ЖИ виртуалды БКБ рөлін атқарады. Адаптивті оқыту жүйелері (ALS) оқушының ілгерілеуі туралы үнемі деректер жинауды (яғни, динамикалық бағалауды) пайдаланады, бұл оның ЖАДА-сының қай нүктесінде екенін дәл анықтау үшін қажет. Жүйе материалдар мен тапсырмаларды оқушының ағымдағы мүмкіндіктеріне дәл сәйкес келетін күрделілікпен ұсынады, бұл тірек оқытуды (scaffolding) қамтамасыз етеді және фрустрациясыз жаңа білімді игеруге әкеледі. Осылайша, ЖИ конструктивистік принципті жеке траекторияда іске асыруға мүмкіндік береді, оқушыға белсенді өзара әрекеттесу арқылы білімді өз бетінше құрастыруға көмектеседі.

Коннективизм (Д. Сименс)

Генеративті ЖИ (GenAI) дәуірінде басты міндет ақпаратты жаттау емес, сыни бағалау және білімді басқару қабілеті болып отыр. Коннективизм білімнің цифрлық желілерде болатынын және ЖИ осы желідегі ең қуатты түйіндердің бірі екенін растайды. GenAI жұмысы (мысалы, ChatGPT немесе Gemini) коннективистік парадигмаға сүйенеді, өйткені үлгілер үлкен деректер массивтерін біріктіру арқылы контент жасайды. Дидактикада бұл оқушылар ЖИ-мен жұмыс істеуді үйренуі керек дегенді білдіреді: нақты сұраныстарды тұжырымдау (промпт-инжиниринг) және, бұдан да маңыздысы, алынған жауаптарды сыни талдау. Бұл әдістеме ҚР-ның халықаралық зерттеулерге (мысалы, PISA-2025) дайындық жөніндегі стратегиялық талабына тікелей сәйкес келеді, онда цифрлық ортада проблемаларды шешу және креативті ойлау қабілеті бағаланады.

Жекелендірілген және бейімделгіш оқыту принципі (PAL):

PAL — бұл жоғарыда аталған теорияларды іс жүзінде іске асыру. Оқу контенті мен қарқынын оқушының жеке траекториясына динамикалық реттеу материал артта қалғандар үшін тым күрделі, не дарындылар үшін тым қарапайым болатын «орташаланған» тәсіл проблемасын жеңуге мүмкіндік береді. ЖИ тілдік дағдыларды қалыптастыру үшін аса маңызды болып табылатын лезде берілетін,

бейтарап кері байланысты (feedback) қамтамасыз етеді. Әрбір оқушы шеберлікке жету үшін қажетті тәжірибені алады (mastery learning).

2. ШТ дидактикасындағы ЖИ-дің функционалдық классификациясы

ЖИ құралдары негізгі функционалы бойынша жіктелуі мүмкін, олардың әрқайсысы тілдік дағдылардың белгілі бір саласына қызмет етеді:

Табиғи тілді өңдеу жүйелері (NLP) және генеративті ЖИ (GenAI). Бұл үлкен тілдік үлгілерге (LLMs) негізделген ЖИ-дің ең көрнекті класы. Олардың функционалы мәтінді талдауды, генерациялауды және аударуды, грамматиканы, синтаксисті және стильді тексеруді қамтиды. Шет тілі дидактикасында GenAI адам сөйлеуін имитациялайды, виртуалды сұхбаттастар және тест тапсырмаларын генераторлаушылар ретінде әрекет етеді. Мұғалім оларды саралау үшін — аутентикті мәтіндерді күрделілік деңгейі бойынша жылдам бейімдеу үшін қолдана алады. Жоғары сынып оқушылары NLP-құралдарын эсселерді өзін-өзі өңдеу үшін пайдаланады, бұл ретте жай ғана түзетулерді емес, грамматикалық ережелердің түсініктемелерін алады.

Адаптивті оқыту жүйелері (ALS). ALS — бұл жекелендірілген және бейімделгіш оқыту (PAL) принципін іске асыратын күрделі бағдарламалық кешендер. Олардың функционалы оқу контенті мен қарқынын динамикалық түрде реттеуден тұрады. ALS Жақын арадағы даму аймағындағы (ЖАДА) олқылықтарға назар аудара отырып, үздіксіз динамикалық бағалауды қолданады. Олар лексика мен грамматикалық құрылымдарды берік меңгеру үшін интервалды қайталау алгоритмдерін қолданады. Қазақстанда ALS грамматика мен лексиканы пысықтаудың жоғары тығыздығын қамтамасыз етуге мүмкіндік беретін, базалық оқыту сапасын стандарттаудың перспективалық бағыты болып табылады.

3. Сөзді тану (ASR) және сөзді синтездеу (TTS) жүйелері. Бұл жүйелер ауызша сөйлеуді дамыту үшін өте маңызды. ASR-жүйелері нейрондық желілерді қолдана отырып, айтылуын, интонациясын және ырғағын (Speaking) бағалайды. ЖИ оқушының сөйлеуін эталонды үлгімен салыстырады, объективті және бейтарап кері байланыс береді. Бұл жүйелерді қолдану «аффеktivті сүзгіні»—мұғалімнің немесе құрдастардың алдында сөйлеу кезінде туындайтын психологиялық кедергіні жоюға көмектеседі. TTS әртүрлі акценттермен тыңдауға арналған аутентикті аудиоматериалдарды генерациялау үшін қолданылады, бұл тілдік ортаны байытады.

4. Аналитикалық жүйелер (Learning Analytics AI): Аналитикалық жүйелердің функционалы білім беру дата-майнингіне — оқу процесі туралы деректерді жинауға, өңдеуге және интерпретациялауға бағытталған. Бұл жүйелер нәтижелерді болжау және мұғалімді стратегиялық жоспарлауда қолдау үшін қолданылады. Олар мұғалімге жиынтық деректерді, мысалы, сыныптағы қателердің «жылу картасын» ұсынады, бұл жүйелік проблемаларды (мысалы, етістіктің белгілі бір шағын қолданудағы жаппай қателерді) анықтайды. Бұл мұғалімге оқу жоспарын

түзету және ұжымдық жұмысты дәл проблемалық аймақтарға шоғырландыру туралы негізделген, деректерге негізделген шешімдер қабылдауға мүмкіндік береді.

Қазақстанда ЖИ мектептерге Білім берудің мемлекеттік жалпыға міндетті стандартының сапалы, қолжетімді және жекелендірілген тілдік білім беру талабын орындауға мүмкіндік беретін катализатор ретінде әрекет етеді.

3. ЖИ-дің негізгі техникалық принциптері мен шекарасы

Мұғалімдерді алмастыру үшін ЖИ-де маңызды қабілеттер мен қасиеттер: спонтандылық, креативтілік және білім алмасу мүмкіндігі жоқ. Техникалық жүйелер нақты детерминирленген, олар белгілі бір бағдарламаға бағынады және әлеуметтік және мәдени деректерге шектеулі қол жеткізеді, ал адамдар арасындағы коммуникация керісінше жұмыс істейді. Біз спонтанды және икемді әрекет етеміз. ЖИ мұны істей алмайды, өйткені оның маңызды алғышарты — когнитивті санасы жоқ.

Классикалық графикалық интерфейс.

Оқушылар цифрлық түрде ұсынылған тапсырмаларды орындайды, олар дәстүрлі жаттығулар жинақтарына өте ұқсас (сөздерді байланыстыру, бос орындарды толтыру). Мұндай оқыту орталары, шын мәнінде, ЖИ әзірлемелері саласына кірмейді, себебі олар жұмыс үстелінің классикалық ортасына негізделген (Rosetta Stone, Babbel). Мұндай оқыту түрінде спонтанды сөйлесуді жаттықтыру мүмкін емес, өйткені оқушылар алдын ала тұжырымдалған мәтін модульдерін ғана орын ауыстырады.

Сөзді тану шектеулері.

Кейбір қосымшалар сұраққа берілген жауапты тани алатын, бірақ дұрыс айтылмаса танымайтын сөзді тану бағдарламалық қамтамасыз етуімен толықтырылған. Бұл функция фонетика сабақтарын алмастырмайды, өйткені БҚ-да дыбыстық тізбектердің ықтималдығы сияқты мүлдем басқа критерийлер қолданылады. Сөзді тануға бұлдыр айтылу, сыбыр және фондық шу әсер етеді, немесе оқушылар жүйені әдейі алдауы мүмкін. Сонымен қатар, қосымшалар артикуляцияға жеке баға бермейді. Қате туралы үнемі жауаппен деректерді көп рет дауыспен енгізу айтылуды жақсартудан гөрі, фрустрацияға әкеледі.

Диалог функциясы бар сөйлеу интерфейсi.

Бұл виртуалды оқытушымен тілде өзара әрекеттесуді имитациялау әрекеті. Бұл диалогтық жүйелер табиғи тілде интуитивті қарым-қатынас жасауға арналған қарапайым чат-боттар принципі бойынша жұмыс істейді. Оқушылар алдын ала белгіленген кілт сөздерге тексерілетін әңгімелерді еркін жүргізе алады. Егер дұрыс кілт сөз қолданылса, виртуалды оқытушы сәйкес, алдын ала тұжырымдалған жауапты таңдап, береді. Мысалы, Duolingo қосымшасының ағылшын тіліндегі нұсқасы жазбаша деректерді енгізуге әрекет ететін чат-ботпен жұмыс істейді.

Диалогтық жүйелердің шектеулері.

Проблема көптеген жүйелердің тек қарапайым кілт сөздерге әрекет етуінде және грамматикалық дұрыстықты немесе енгізілген деректердің тіпті ситуациялық адекваттылығын бағалауда қиындықтар туындауында. Бұл интерактивті оқыту жүйелері нақты белгіленген сценарийлер бойынша болжамды диалогтармен және сәйкес қателік көздерімен жұмыс істейді. Тек осындай жағдайларда олар оқу контентін бере алады, сұрақтар қоя алады және кері байланысты қамтамасыз ете алады.

Агенттік жүйелермен виртуалды білім беру орталары.

Жесттер мен мимиканы қоса алғанда, мұқият өңделген аватарлары бар диалогтық жүйелер (мысалы, Билефельд университетіндегі педагогикалық агент Макс) ең озық әзірлемелерді білдіреді. Алайда, агенттік жүйемен өзара әрекеттесу оқушылар жүйені әзірлеушілер болжай алған сұрақтар мен жауаптарды енгізген жағдайда ғана ақаусыз жұмыс істейді. Бірақ адамдардың мінез-құлқы болжанбайды. Қолдану сценарийлерінен тыс чат-боттармен және агенттік жүйелермен диалогтар тұрақсыз, байланыссыз болады, олар ақауларға ұшырайды және шет тілін үйренушілер үшін үлгі бола алмайды.

Үлкен деректерді талдау және оның рөлі.

ЖИ тиімділігі соңғы кездері деректерді сақтау мүмкіндіктерінің ауқымды кеңеюіне байланысты күрт өсті. Үлкен көлемдегі ақпаратты алгоритмдер мен статистикалық үлгілер ретінде өңдеуді шет тілдерін оқытуда, мысалы, аудармаларды жүзеге асыру және мәтіндік корпустарға негізделген сөздіктерді құрастыру кезінде сәтті қолдануға болады. Тілді тасымалдаушылардың нақты айтылымдарынан тұратын үлкен деректер қоймаларымен жұмыс істеудің артықшылығы — шет тілі қатып қалған абстрактілі жүйе ретінде емес, өмірде қалай жұмыс істейтіні ретінде оқытылады.

Ақпаратты өңдеу үшін әрқашан берілген алгоритмге сүйенуге тура келетіні белгілі, ол әрқашан уәде етілгенді іздеп, бере бермейді. Үлкен көлемдегі деректерді пайдалану Watson (IBM) сияқты когнитивті сервистер мен суперкомпьютерлерді жетілдіруге көмектеседі, дәл осы үшін әр диалог тіркеледі. Бірақ деректерді қорғау тұрғысынан бұл өте алаңдатарлық белгі және сабақтарда мұны елемей жақын болашақта мүмкін болмайды.

ҚР-дағы нормативтік-құқықтық және этикалық контекст

ҚР Оқу-ағарту министрлігінің 2025–2026 оқу жылына арналған Әдістемелік хаты ЖИ-ді «цифрлық ассистент» ретінде анықтайды, бұл ретте педагог түпкілікті нәтиже үшін толық жауапкершілікте болады. ЖИ генерациялаған контентті педагогтың міндетті түрде түзетуінің қажеттілігі атап өтіледі.

Біржақтылық (Bias) этикалық проблемасы. Егер ЖИ моделі негізінен

ағылшын тіліндегі деректерде оқытылса, ол түркі тілдерінде сөйлейтіндерге тән акценттерді немесе грамматикалық құрылымдарды дұрыс бағаламауы мүмкін, бұл қазақстандық оқушылардың сөйлеуін (**Speaking**) объективті емес бағалауға әкеледі.

Функционалдық сауаттылық (PISA-2025). ЖИ креативті ойлауды және цифрлық сауаттылықты дамытумен тікелей байланысты. Оқушылар ЖИ жасаған ақпаратпен сыни жұмыс істеуді үйренуі керек, бұл PISA үшін негізгі дағды болып табылады.

4. Шет тілдерін оқытуда ЖИ қолданудың халықаралық тәжірибесі

АҚШ және Батыс Еуропа тәжірибесі. АҚШ пен Ұлыбританияда ЖИ, негізінен, жекелендіруге және бейімделгіш тестілеуге бағытталған жеке платформалар арқылы енгізіледі. ALS (Адаптивті оқыту жүйелері) жеке тапсырмаларды динамикалық орналастыру және ұсыну үшін, ал NLP-құралдары мұғалімдердің жүктемесін азайта отырып, эсселерді автоматтандырылған тексеру үшін қолданылады.

Азия-Тынық мұхиты аймағы елдері (Қытай, Оңтүстік Корея, Сингапур). Баса назар ауқымдылыққа және геймификацияға аударылған. Қытайда айтылуын бағалау үшін сөзді тану жүйелері (ASR) кеңінен қолданылады. Оқушылар ЖИ-репетиторлармен күн сайын сөйлеуді пысықтайды, бұл үлкен сынып жағдайында қажетті ауызша тәжірибені қамтамасыз етуге мүмкіндік береді.

Финляндия тәжірибесі. Финляндия этикаға және педагогтың цифрлық құзыреттілігіне бағытталған. Мұғалімдер ЖИ ұсынатын деректерді сыни тұрғыдан пайымдауға дайындайтын оқудан өтеді. ЖИ оқушының автономиясы мен креативтілігін алмастырмай, оны қолдауы керек құрал ретінде қарастырылады. Бұл тәжірибе ЖИ-ді енгізудің табысы кадрларды педагогикалық даярлауға және нақты этикалық шекараларға байланысты екенін көрсетеді.

5. Мектепте оқыту кезеңдері бойынша ЖИ қолданудың әдістемелік ерекшеліктері

Қазақстан Республикасында шет тілін (ШТ) оқытуда жасанды интеллектіні (ЖИ) қолдану жас ерекшеліктеріне және бағдарламалық талаптарға (ГОСО) сәйкес қатаң түрде саралануы керек, сондай-ақ төрт тілдік дағдының барлығын: оқу, жазу, тыңдау (аудирование) және сөйлеуді дамыту қажеттілігі ескерілуі тиіс. ЖИ қазіргі заманғы әдістемелік стандарттар талап ететін жекелендірілген және бейімделгіш оқыту (PAL) принциптерін іске асырудың негізгі құралы ретінде әрекет етеді.

1-кесте. Бастауыш сыныптар. ИИ ойын репетиторы ретінде (3–4 сыныптар)

Сынып	Негізгі білім беру мақсаты	ЖИ құралының рөлі	Әдістемелік фокус
3–4	Базалық лексиканы меңгеру (Pre-A1/A1), фонематикалық есту қабілетін дамыту, тілдік кедергіні жою.	Сөзді тану жүйелері (ASR) және адаптивті оқыту жүйелері (ALS).	Геймификация және лезде кері байланыс.

Бұл кезеңдегі негізгі міндет — ШТ оқушылар үшін жиі үшінші тіл болып табылатын жағдайда бастапқы дағдылар мен ынталандыруды қалыптастыру.

- «Аффективті сүзгіні» жою (С. Крашен теориясы). ASR-жүйелері (сөйлеуді бағалау құралдары) базалық сөздер мен сөз тіркестерінің айтылуы мен интонациясын ойын түрінде пысықтау үшін қолданылады. Бұл өте маңызды, өйткені ЖИ бейтарап, шыдамды репетитор ретінде әрекет ете отырып, әлеуметтік айыптау қаупінсіз көп реттік жеке тәжірибені қамтамасыз етеді, бұл сөйлеу алдындағы психологиялық кедергіні жояды.

- Лексиканы бекіту (Бихевиоризм және ALS). ALS (Адаптивті оқыту жүйелері) жаңа лексиканы берік меңгеру үшін өте маңызды. Олар карточкалар мен тапсырмаларды көрсету жиілігін оқушының жеке ұмыту профиліне қарай бейімдейтін интервалды қайталау алгоритмдерін қолданады. Бұл орта буындағы одан әрі оқыту үшін лексикалық негізді қамтамасыз етеді.

- Мәдени конструктивизм. Педагог генеративті ЖИ-ді (GenAI) жарқын, мәдениетке бейімделген контентті (мысалы, қазақ мәдениетімен және дәстүрлерімен байланысты қысқа әңгімелер немесе кейіпкерлер бейнеленген карточкалар) генерациялау үшін қолдана алады, бұл оқытуды анағұрлым өзекті етеді және конструктивизм принципіне сәйкес келеді.

2-кесте. Орта буын. ИИ саралаушы ассистент ретінде (5–9 сыныптар)

Сынып	Негізгі Білім Беру Мақсаты	ЖИ құралының рөлі	Әдістемелік фокус
5–9	Грамматиканы жүйелеу (A2-B1), байланысты жазу дағдыларын дамыту, тереңдетілген аудирование.	Адаптивті Оқыту Жүйелері (ALS), Табиғи Тілді Өңдеу Жүйелері (NLP).	Контентті дифференциациялау және тереңдетілген түзету.

Орта сыныптарда тілді меңгеру деңгейіндегі ең үлкен айырмашылық байқалады. Бұл жерде ЖИ жеке оқыту траекториясын іске асыруға арналған құрал ретінде әрекет етеді.

- ЖАДА-дағы жұмыс (Әлеуметтік-конструктивистік тәсіл). ALS (Адаптивті оқыту жүйелері) грамматикадағы олқылықтарды анықтау және жою үшін қолданылады. Жүйе әр оқушыға жеке жаттығулар мен оқыту материалдарының жиынтығын ұсынады, бұл күшті оқушыларға жылдамырақ ілгерілеуге, ал әлсіздерге Жақын арадағы даму аймағында (ЖАДА) қосымша қолдау алуға мүмкіндік береді.

- Жазудағы Scaffolding (NLP). 7-сыныптан бастап, NLP-құралдары қысқа эсселер мен жазба жұмыстарын өзін-өзі өңдеуге көмектеседі. Оқушы қатені жай ғана түзетумен (классикалық БҚ-дағыдай) шектелмей, грамматикалық ереженің түсініктемесін және стильді жақсарту бойынша ұсыныс алады. Бұл материалды жақсы меңгеруге ықпал ететін қуатты scaffolding-ті (тірек оқытуды) қамтамасыз етеді.

• Деректерге негізделген шешімдер (Аналитикалық жүйелер). ЖИ-дің аналитикалық жүйелері мұғалімге сыныптағы қателердің «жылу картасын» ұсынады. Бұл деректер келесі сабақты түзету үшін негіз болады және ГОСО талаптарына сәйкес формативті бағалауды объективтендіруге мүмкіндік береді. Педагог, деректерге сүйене отырып, қандай материал қайтадан ұжымдық түсіндіруді қажет ететінін дәл біле алады және осылайша сабақ уақытын оңтайландырады.

3-кесте. Жоғары сыныптар. ИИ академиялық талдау құралы ретінде (10–11 сыныптар)

Сынып	Негізгі білім беру мақсаты	ЖИ құралының рөлі	Әдістемелік фокус
10–11	Академиялық жазу (B2/C1), мәтінді сыни талдау, ауызша емтихандарға дайындық.	Генеративті ЖИ (GenAI), NLP, ASR.	Сыни пайымдау және антиплагиат.

Мұндағы негізгі мақсат — академиялық жазуды, сыни ойлауды дамыту және ЖИ академиялық және сыни талдау құралы ретінде қолданылатын емтихандарға дайындық.

• Сыни ойлау және коннективизм (PISA-2025). Оқушылар ЖИ жасаған ақпаратпен сыни жұмыс істеуді үйренуі керек. Әдістеме: оқушыға GenAI жасаған эссені (мысалы, Қазақстан экологиясы туралы берілген тақырып бойынша) талдауды, одан логикалық қателерді, стилистикалық дәлсіздіктерді немесе біржақтылықты (Bias) табуды, содан кейін қарсы дәлел жазуды ұсыну. Бұл тікелей аргументті талдау қабілетін дамытады, бұл PISA-да өлшенетін негізгі дағды болып табылады.

• Педагог фокусын ауыстыру. Жетілдірілген NLP-жүйелері эсселерді стилистикалық және лексикалық түзету үшін қолданылады. Педагогтің назары базалық грамматиканы тексеруден мазмұнды, логиканы және аргументтің тереңдігін бағалауға ауысады. ЖИ «бірінші редактор» ретінде, ал мұғалім — сыни сарапшы ретінде әрекет етеді (яғни, дербестік және академиялық адалдық қағидаты).

• Емтиханды модельдеу (ASR). ASR-жүйелері емтихандардың ауызша бөліміне қарқынды дайындық үшін қолданылады. ЖИ емтихан алушының шарттарын имитациялайды, бұл кезде тек айтылуды ғана емес, сонымен қатар сөйлеудің еркіндігін, реакция жылдамдығын және жауаптың нақты уақыттағы адекваттылығын бағалайды, бұл стандартталған емтихандар (ҰБТ) үшін өте маңызды.

Оқу сабақтарына дайындықта ЖИ қолдану мысалдары

Педагогтер үшін ЖИ сабақтарға дайындықта таптырмас көмекші бола алады.

1. Сабақ жоспарлары мен сценарийлерін құру. ЖИ-көмекшілер сабақтарға арналған идеяларды генерациялай алады, сабақ құрылымдарын ұсына алады, пікірталастарға арналған сұрақтарды немесе тіпті рөлдік ойындардың толық сценарийлерін жасай алады.

2. Жаттығулар мен тесттерді генерациялау. Педагогтер ИИ-ді әртүрлі тапсырмаларды, көп таңдаулы тесттерді, бос орындарды толтыру жаттығуларын немесе белгілі бір тақырып бойынша есептерді жылдам құру үшін қолдана алады.

3. Ақпаратты шздеу және жалпылау. ЖИ ақпаратты көптеген көздерден жылдам тауып, талдай және қорытындылай алады, бұл мұғалімдерге сабақтарға арналған өзекті және қызықты материалдарды таңдауға көмектеседі.

4. Визуалды контент құру. Кейбір ЖИ-құралдары презентациялар мен оқу материалдары үшін суреттерді, диаграммаларды немесе инфографиканы генерациялай алады.

5. Оқушыларға арналған жекелендірілген кері байланыс. ЖИ мұғалімге оқушы жұмыстарына жеке түсініктемелер дайындауда көмектесе алады, нақты қателерді көрсетіп, жақсарту жолдарын ұсынады.

ЖИ-ге промптты/сұранысты қалай дұрыс жазу керек. Негізгі ережелер

ЖИ жауабының сапасы сіздің сұранысыңыздың (промпттың) сапасына тікелей байланысты. Тиімді өзара әрекеттесуге арналған негізгі ережелер:

1. Нақты және анық болыңыз: екіұштылықтан аулақ болыңыз. Ойыңызды неғұрлым дәл тұжырымдасаңыз, нәтиже соғұрлым жақсы болады.

2. ЖИ рөлін анықтаңыз: ЖИ-ді сіздің көмекшіңіз деп елестетіңіз. Ол қандай рөлді орындауы керектігін көрсетіңіз. Мысал: «Сіз — педагогика бойынша сарапшысыз. Бастауыш сыныптар үшін қашықтықтан сабақтар өткізу бойынша әдістемелік ұсыныстар әзірлеңіз».

3. Жауап форматын көрсетіңіз: ақпаратты қандай форматта алғыңыз келетінін нақты жазыңыз: тізім, кесте, эссе, жоспар, код және т.б. Мысал: «Жоғары сынып оқушыларына арналған ағылшын тілі бойынша 5 ғылыми-зерттеу жобасының идеялар тізімін ұсыныңыз. Нөмірленген тізім түрінде рәсімдеңіз» .

4. Шектеулер мен Талаптарды Белгілеңіз: Көлемін, стилін, мақсатты аудиториясын, қосуға немесе алып тастауға болатын негізгі сөздерді көрсетіңіз. Мысал: «Ғарыштағы роботтың басынан өткен оқиғалар туралы 15 жастағы балаларға арналған, көлемі 300 сөзден тұратын әңгіме жазыңыз. Қарапайым сөйлемдерді және позитивті тонды пайдаланыңыз».

5. Күрделі тапсырмаларды ұсақ бөліктерге бөліңіз: егер тапсырма өте үлкен болса, оны бірнеше кезеңге бөліп, дәйекті сұраныстар жасаңыз. Мысал (бір үлкен сұраныстың орнына): «10-сыныпқа арналған ағылшын тілі бойынша баяндамаларға 5 тақырып ұсын». «Осы тақырып бойынша баяндаманың кіріспесін жаз».

6. Контекст ұсыныңыз: егер сұраныс алдыңғы диалогтармен байланысты болса немесе арнайы білімді талап етсе, ЖИ-ге қажетті контекстті беріңіз. Мысал:

«Бірінші дүниежүзілік соғыс туралы әңгімемізді жалғастыра отырып, осы оқиғалар бойынша викторинаға 5 сұрақ құрастыр».

7. ЖИ-ге түсінікті тілді қолданыңыз: ЖИ табиғи тілді түсінгенімен, сұраныстарды жаргонсыз немесе дұрыс түсінілмеуі мүмкін артық метафораларсыз тұжырымдауға тырысыңыз.

Педагог өз жұмысында қолдана алатын ЖИ бар танымал сайттар

1. ChatGPT / Google Bard / Copilot (OpenAI, Google, Microsoft): мәтін, идеялар, сабақ жоспарлары, сұрақтар, қысқаша мазмұндар, аудармалар генерациялауға арналған әмбебап чат-боттар.

2. Midjourney / DALL-E 3 / Stable Diffusion: презентациялар мен оқу материалдары үшін иллюстрациялар, диаграммалар, визуалды контент жасауға арналған ЖИ-генераторлар.

3. Canva Magic Design (ЖИ негізінде): ЖИ-ді макеттер мен контент генерациялау үшін пайдалана отырып, дизайнды, презентацияларды, постерлерді тез жасауға мүмкіндік береді.

4. QuillBot: мәтінді қайта тұжырымдауға, грамматиканы және стильді тексеруге арналған құрал, оқу материалдарын дайындау немесе студенттердің жұмыстарын тексеру үшін пайдалы.

5. Khan Academy (ЖИ элементтерімен): адаптивті оқытуды қолдана отырып, көптеген пәндер бойынша жекелендірілген сабақтарды, жаттығуларды және кері байланысты ұсынады.

6. Quizlet: материалды есте сақтау үшін интерактивті карточкаларды, тесттерді және ойындарды жасауға мүмкіндік береді, кейбір функциялары оқытуды оңтайландыру үшін ЖИ-ді пайдаланады.

7. Kahoot!: интерактивті викториналар құруға арналған танымал платформа, оны сұрақтар генерациялау үшін ЖИ-мен біріктіруге болады.

8. Duolingo: адаптивті оқыту және жаттығуларды жекелендіру үшін ЖИ-ді қолданатын тіл үйренуге арналған қосымша.

9. Microsoft Teams / Google Classroom (ЖИ элементтерімен): қашықтықтан оқытуға арналған бұл платформалар өзара әрекеттесуді, аналитиканы және автоматтандыруды жақсарту үшін үнемі жаңа ЖИ-функцияларын біріктіруде.

10. Education CoPilot: сабақтарды жоспарлауға, тапсырмалар құруға және материалдар дайындауға арналған мұғалімдер үшін арнайы әзірленген ЖИ-көмекші.

11. ClassDojo (ЖИ элементтерімен): сыныпты басқару, мінез-құлықты бақылау және ата-аналармен байланыс үшін қолданылады; ЖИ деректерді талдауға және ұсыныстар беруге көмектесе алады.

12. Gradescope: қолмен жазылған мәтінді тану және автоматты бағалау үшін ЖИ-ді қолдана отырып, тапсырмаларды жылдам және тиімді тексеруге арналған құрал.

13. Wolfram Alpha: математика, ғылым, техника бойынша сұрақтарға жауап беретін компьютерлік жүйе, есептерді шешуге және түсініктеме алуға пайдалы.

14. DeepL Translate: нәсілдік ейрондық желілерді қолданатын жоғары сапалы онлайн-аудармашы, шет тілі мұғалімдері немесе көптілді материалдармен жұмыс істеу үшін пайдалы болуы мүмкін.

15. Gamma.app: ЖИ көмегімен презентациялар жасауға арналған құрал, ол ақпаратты құрылымдауға және слайдтарды генерациялауға көмектеседі.

Қазақстанда ЖИ енгізу кезіндегі проблемалар мен ұлттық талаптар

Қазақстанда ЖИ-ді табысты, этикалық және жүйелі енгізу үшін бірқатар проблемаларды шешу және ұлттық талаптарды ескеру қажет:

- Цифрлық теңсіздікті еңсеру. Техникаға және жоғары жылдамдықты интернетке, әсіресе ALS және ASR-жүйелерін енгізу қиынға соғатын ауыл мектептерінде, тең қолжетімділікті қамтамасыз ету қажет.

- Мәдени және тілдік бейімдеу. Батыс деректерінде оқытылған ЖИ үлгілері қазақ және орыс тілдерінде сөйлейтіндерге тән акценттерді немесе грамматикалық құрылымдарды дұрыс бағаламау қаупі бар. ҚР тілдік ортасының ерекшеліктерін ескеретін ЖИ-үлгілерін әзірлеу немесе бейімдеу өте маңызды.

- Педагогтардың құзыреттілігі. ЖИ-ді сыни тұрғыдан қолдану әдістемесіне және сапалы оқу материалдарын жасау үшін мұғалімдерді «промт-инжинирингке» оқытуға бағытталған жүйелі және міндетті біліктілікті арттыру бағдарламасы қажет.

- Деректерді қорғау. ЖИ-платформаларын пайдалану ҚР-ның оқушылардың дербес деректерін қорғау туралы заңнамасын қатаң сақтауды талап етеді, бұл әсіресе шетелдік бұлттық сервистермен жұмыс істеу кезінде өзекті.

- Антиплагиат және адалдық. Педагог тапсырмаларды ЖИ ойлауды алмастыру құралы емес, талдау құралы ретінде қолданылуы үшін қайта форматтауы керек және оқушыларды генеративті үлгілермен жұмыс істеу кезінде академиялық адалдық принциптеріне үйретуі қажет.

Нәтижесінде, ЖИ оқу процесіндегі қуатты одақтасқа айнала алады, бірақ оның Қазақстандағы табысы педагогтардың ұлттық білім беру стандарттарына сәйкес келетін, барынша жекелендірілген және тиімді оқу ортасын құру үшін технологияларды пайдаланып, фасилитатор және сыни сарапшы рөлін қабылдау қабілетіне байланысты болады.

Жасанды интеллектінің әлеуеті және шектеулері

ЖИ әлеуеті қандай және оны қолданудың шекарасын қай жерден жүргізу керек? Жоғарыда айтылғандай, ЖИ-дің нағыз, тірі педагогтерді алмастыруы үшін оларда когнитивті сана, спонтандылық және креативтілік жоқ.

ЖИ әлеуеті:

1. Жекелендіру және қолжетімділік. Интерактивті тіл үйрену жүйелері басқа жағдайларда оқыту жүргізілмейтін маңызды олқылықты толтырады. Мысалы, тіл

курстарына үнемі баруға уақыты жоқ жұмыс істейтін адамдар оқыту қолданбаларын пайдалана алады. Немесе төтенше жағдайлардағы босқындар интеграциялық курстарға кезегін күтіп отырып, Гёте Институтының DaF сияқты қолданбалары арқылы базалық сөздік қорды үйрене алады.

2. Педагогтің уақытын үнемдеу. ЖИ күнделікті міндеттерді (тесттер құру, эсселердегі грамматиканы тексеру) автоматтандыруға мүмкіндік береді, бұл мұғалімнің уақытын күрделі педагогикалық міндеттерге назар аудару үшін босатады.

3. Жедел кері байланыс. ALS (Адаптивті оқыту жүйелері) және ASR-жүйелері қателерді жылдам түзету және ынталандыруды сақтау үшін өте маңызды болып табылатын лезде берілетін, бейтарап кері байланысты қамтамасыз етеді.

ЖИ шектеулері:

1. Спонтандылықтың шектелуі. ЖИ спонтанды диалог тәжірибесінде және креативтілікті дамытуда педагогті алмастыра алмайды.

2. Техникалық ақаулар. Нақты анықталған сценарийлерден тыс чат-боттармен және агенттік жүйелермен диалогтар тұрақсыз, байланыссыз болады және ақауларға бейім, бұл тіл үйренушілер үшін сенімді үлгі болып табылмайды.

3. Бағалаудың жеткіліксіздігі. Қосымшалар артикуляцияға жеке баға бермейді; олар фонетикалық критерийлерге емес, дыбыстық тізбектердің ықтималдығына сүйенеді.

Осылайша, ЖИ педагогті алмастырмайды. Электрондық оқытуға арналған қосымшалар аудиториялық оқытуды алмастырмайды, керісінше, өзін-өзі оқытуға арналған мүлдем жаңа тәсілді білдіреді. Тіл үйрену үшін технологияларды оқытушымен сабақтарға қосымша немесе дайындық ретінде пайдалану тек бастаушыларға ғана қолайлы. Ал басқалары топта — білімді бақылау, бағалау, нақты оқытушының оқыту барысын қадағалау сияқты туындайтын барлық міндеттемелермен бірге — тиімдірек оқиды.

2. 3-11-сыныптарда «Шетел тілі» оқу пәнін оқуда және оқытуда жасанды интеллектіні қолдану бойынша әдістемелік ұсынымдар

1. «Ағылшын тілі» пәні бойынша қысқа мерзімді сабақ жоспарлау (3–11-сыныптарда)

Unit: 3	PEOPLE I LOVE			
Teacher's name:				
Date:				
Class: 3	Number present:	Number absent:		
Theme of the lesson	Our World: My Friends			
Learning objective (s)	3.1.2.1 recognise familiar words with visual support; 3.3.2.2 deduce the meaning of a word in a picture or icon on a limited range of topics; 3.5.1.11 use has got/ have got; there is/are in a limited range of familiar topics.			
Lesson objectives	talk about appearance practice describing the people using new vocabulary apply the sentences has got in accordance with the structure.			
Plan				
Stages of the lesson	Teacher's activities	Students' activities	Assessment	Resources
Greeting	Greet students; students respond to greeting and take their places. <i>Hello, boys and girls!</i>			
Warm-up	Identifying the title. • Game “Heads down, thumbs up”. Kids are sitting at their tables. Three kids say: “Heads down, thumbs up, close your eyes!” Three kids touch and fold thumbs of three classmates. After that they say: “Heads up, open your eyes!” Kids open eyes and guess who touched them, “ This is Ann .” (Show at the card Ann) If the kid is right he/she changes places with the kid who touched him or her. (Cards of names are on the table)	Students repeat and point to other classmates who have got long hair	Verbal Assessment	Pictures Canva tool
	Activity1. Conveying the meaning of new words. • Have Ss look at the pictures in the vocabulary section. Play the recording a few times and have Ss point to the corresponding pictures and repeat.	Students look at the pictures and read through the list of words and do the matching.	Peer Assessment	Handouts CD

Prese ntatio n	Activity2. Look at the pictures and say what the texts are about. Then listen and read. Draw Ss' attention to the pictures and ask them what they see (three children and a cat). Read the rubric and explain it to Ss. Elicit Ss' answers. (The texts are about Aruzhan's friends.) Play the recording, and ask Ss to point to the corresponding pictures. Activity 3. Read activity 2 again and tick (4) a or b. Explain to Ss that they have to refer to activity 2 and tick (✓) the correct sentence for every person/animal. Have Ss compare their answers in pairs first, then check as a class.	KEY: 1. Has Emma got long hair? (Yes, she has.) 2. Has she got green eyes? (No, she hasn't She has got brown eyes.) Key: 1.b 2. b 3. A 	Peer assessment	Worksheets Textbook “Have got/ has got” Song https://youtu.be/NQvm9j1xsGk?si=-TktM3ITW KlJnGJu
Practi ce	Grammar box. DEMONSTRATION Teacher introduces toys. I have got a toy box. I have got a toy girl. Teacher demonstrates: He has got/She has got.... She is a ballerina. She has got blue eyes. She has got fair hair. ASSESSMENT: Pupils describe toys. The teacher asks pupils to repeat the sentences after the announcer in order to practice pronunciation. It is important to draw pupils' attention to she/he/it and explain that the verb has is always used with these pronouns. Activity 4. Listen and number (1-4). Tell Ss that they are going to listen to four descriptions of children and they have to number the pictures 1-4, according to what they hear. Point out that number 1 is an example.	Key. First picture: 1 Second. picture: 3 Third picture: 4 Fourth picture: 2 Key. She has hair andeyes. He has hair and eyes. Key. 1. have 2. has 3. Have	Self- assessment Oral assessment Self- assessment	https://www.educaplay.com/re-source-editor/27161932/ Worksheets

Ending the lesson	Play the recording twice and have Ss do the activity. Have Ss compare their answers in pairs first, then check as a class. Now let's play a game! Describe a person in turns and get a score for every right answer! This activity also can be done as a team work. The group is divided into two subgroups. All the pupils make their examples and the teacher corrects if it is necessary. This can be a very challenging task. You may start your sentences with these examples. The teacher may write these examples on the board to make it easy.	4. has	Peer assessment	
Feedback	Formative Assessment. Divide Ss into pairs. Explain to them that they have to choose one of their classmates and describe him/her mentioning the colour of his/her eyes and if he/she has got long or short hair. Divide Ss into pairs or small groups and tell them to take turns describing the classmate they have chosen. Choose a few Ss to describe their classmates to the class. Fast finishers Ask Ss to write a few sentences about the classmate they have chosen in their notebooks, e.g. This is Tina. She has got brown eyes. She has got long hair. She hasn't got short hair. Descriptor: A learner: describes the classmate uses <i>has got</i> correctly write a few sentences about the classmate			
	Self- Assessment. Have Ss point to one of their classmates and say a sentence about him/her using He/She has got...			https://wordwall.net/ru/resource/13995326/have-got-has-got
Home work	WORKBOOK: Activity 2 and 3			

Unit: 2	My World
Teacher's name:	

Presentation Grammar Practice 6 min	person who helps others. (Checks comprehension of the figurative use of "superhero.") Do superheroes help others?→ Yes.(Connects personal values to the story theme.) For Ss with special needs: Teacher allows paired reading with a supportive peer or teacher.	Key: 1. A 2. B 3. D 4. C	Self-Assessment	Grammar box poster. https://en.islcollective.com/english-esl-worksheets/search/present+simple+affirmative?page=3
Grammar Practice 6min	Activity 3. Read activity 2 again and match. Draw Ss' attention to the activity and explain to Ss that they have to refer to activity 2 and match the two parts of the sentences. Have Ss check their answers in pairs first, then check as a class		Descriptor: A learner: writes the correct form of the verb in Present Simple with appropriate subject-verb agreement.	https://wordwall.net/ru/resource/73189297/english/yl-present-simple-ending-s-es
Ending the lesson 6 min	Grammar: The Present Simple: Affirmative, Questions, Short answers "Let's look at the grammar box. We use the Present Simple to talk about things we do regularly. In the third person (he, she, it), we add -s or -es to the verb — for example: I play – He plays, I go – She goes. Verbs ending in -sh, -ch, -x, -o take -es: He washes, She goes. Now look at the questions: we use does with he/she/it – Does he play? – and we answer with does/doesn't: Yes, he does. No, he doesn't. Let's practise making sentences and questions together!"	Students read each sentence and choose the correct verb from the box. They write the verb in the correct Present Simple form. Then, they compare answers in pairs before checking as a class.	chooses the correct verb from the word box and uses it meaningfully in the sentence.	Handouts
Feedback 3min	Activity 4. Read and write the verbs in the Present Simple. Explain to Ss that they have to read the sentences, choose the correct verbs from the box and write them in the correct form of the Present Simple. Have Ss compare their answers in pairs first, then check as a class For Ss with special needs: Teacher lets them work with a partner or use verb flashcards for matching first.		spells verbs correctly, including adding -s or -es for third person singular.	
	Formative Assessment. Speaking Task. Look at the pictures. Choose a boy or a girl and ask and answer with a partner. "Now we will play a guessing game. Look at the pictures of the children and what they do every day. One of you will choose a child without saying the name. Your partner will ask questions like 'Does he brush his teeth?' or 'Does she go to bed at nine o'clock?' to guess who it is. Take turns asking and answering. Try to use full sentences when you speak!" For Ss with special needs: Allow extra time and give positive encouragement after each turn.	Students work in pairs. One student secretly chooses a character from the pictures, and the other asks Yes/No questions using the Present Simple to guess who it is. They take turns asking and answering questions using full sentences. After guessing correctly, they switch roles.	Assessment Criteria: uses present simple questions correctly (e.g., Does he go to bed at nine?)-3 responds with full sentences using daily routine vocabulary (e.g., Yes, he does. He brushes his teeth.)-3 takes turns and participates actively in the guessing game-3 speaks clearly and with appropriate pronunciation-1 https://wordwall.net/ru/resource/499861/daily-tasks-wheel-for-kids	
Homework	Workbook 1and 2			

Unit:4	The world of work
Teacher's name:	
Date:	
Grade: 5	Number present: absent:
Theme of the lesson:	Professions 2
Learning objectives(s) that this lesson is contributing to:	5.2.6.1 deduce meaning from context in short, supported talk on an increasing range of general and curricular topics 5.1.8.1 develop intercultural awareness through reading and discussion 5.3.6.1 communicate meaning clearly at sentence level during, pair, group and whole class exchanges 5.4.6.1 recognize the difference between fact and opinion in short, simple texts on an increasing range of general and curricular topics
Lesson objectives:	- tell the meaning from context in short, supported talk on a curricular topics. - paraphrase the linking words from the text - relate meaning clearly and classify fact and opinion in short texts.

Plan:

Part of the lesson/ Time	Teacher's activity	Student's activity	Assessment	Resources
Beginning of the lesson Group work 7 мин.	Organization moment : 1.Greeting. 2. Organization moment. Task 1“baamboozle. ” game Teacher shows the card on a white board. Student should answer the question “What’s his job? Teacher listen the student’s answers and cross the activity from the table.	After playing the game Ss will share their impressions how do they feel themselves. The aim: develop Ss ideas and creative. Efficiency: act out method helps them to be proud about their parents profession. Ss will understand that to be a professional they must study a lot.	Feedback: “The praise” method is used to motivate Ss. “Well done, very well”	White board https://www.baamboozle.com/classic/3943282/1 AI tool
Pre-learning Pair work “Discussing” 5 min.	Look at the picture and the headings. What is each person’s job? Teacher shows a lot of picture on the board. After 2 min teacher shows them correct answer. Teachers says to work on their mistakes.	Ss say and discuss in class. After watching the answer they work on mistakes. The aim Discussion is a very common phenomenon both in everyday life settings and in the more formal or regulated contexts of, for instance, classrooms. In order to establish what distinguishes discussion from other	Feedback: “Thumbs up, Thumbs down” Descriptor: -define the jobs -work in pairs -work on mistakes 1-point	Whiteboard PPT (With pictures) Use CANVA AI tool

		forms of verbal interaction, it is useful to look into the pragmatics of discussion. Efficiency: A common motive to start a discussion is because we disagree with our interlocutor. Discussion method helps to make a correct decision.		
Middle of the lesson Individual work 10 min.	Teacher explains the instruction of the task. Listen and read to find out. Exercise 1. “My fun job” Answer the questions: 1. Do they love their job? 2. What do they do? Ss should find the answer to these questions.	Ss read the text carefully. Discuss each other. Find the answer and tell to class. The aim: Exposing them to some vocabulary items they are responsible for in the exam through reading text. Efficiency: reading helps take from the specific information and to get an overall idea of the text. Differentiation: All students read the text and most of them answer the questions, some of them express ideas of the text.	Descriptor: -read the text -answer questions Total: 1point	Whiteboard Pupils Book PPT page 46, ex 1.
Individual work ‘Completing’ 8 min.	Before doing this task students check the list of words. If there is new words they write to their copybook. Read the text again and complete the sentences. Exercise 2.	Ss check the words and write down new words to their copybook. Ss complete the sentences.	Descriptor: -read the text -complete the sentences Total: 1point	Whiteboard Pupils Book Page 46, ex 2.
Work in pairs “Think” 5 min	Which job would you like/not like to do? Why? Tell your partner.	Ss tell their pairs about their like/dislike professions. Aim: develop speaking skills and thinking skills of students Efficiency: they will understand why they	Feedback: “The Praise” Good job, Very good!	AI tool Padlet board https://padlet.com/madina_smk1/padlet-oe2ftc2e3mvz12rh

		like/dislike that job asking question “ Why ”. Differentiation: Method “Think” helps to see Ss abilities. We have different students and teacher can support to weak students.		
Pair work “Story time” 5 min	Teacher says Ss to share with their parents’ job. Do they like/dislike their job? Criterias About profession of parents Like/dislike What about you	Ss work in pairs, according to the criterias try to give all information.	Fedback: Smiles	White board T writes the criterias on the board
End of the lesson. Reflection 5 min.	T hung up the definition of new words, Ss should find the word.	Ss work in pairs. Try to find the words. Aim: develop their memory skills Efficiency: Ss revise the words and learn their descriptions	Feedback: “Thumbs up, down” method	AI use EDUCa play

School			
Unit:	Unit 3: Our Countryside		
Teacher’s name			
Date			
Grade	6	Absent:	Present:
Theme of the lesson	Learning about the fauna of Kazakhstan. Animals in the countryside		
Learning objectives	6.3.2.1- ask simple questions to get information about a growing range of general topics; 6.5.1.1 plan, write, edit and proofread work at text level with some support on a growing range of general and curricular topics;		
Lesson objectives	Learners will be able to: create short texts 3–5 sentences; name animals and plants; describe their countryside.		
Value links	Flora and fauna exhibit interdependence, meaning they rely on each other and the environment for survival		

Plan of the lesson

Planned timings	Teacher’s actions	Students’ actions	Assessment	Resources
Beginning	1. Greetings & Lead-in - Good day, students! How are you feeling today?	Students answer the teacher’s questions		Home task sheets/projects.

	2. Checking Homework (Project Work) - Let's check your project work on "My Favorite Place in the Countryside." Who wants to start? Describe your place and tell us three facts about it. Remember to use descriptive adjectives.	and present their project work.	Teacher's orally assessment	
Middle	CCQ Task-based language teaching (TBLT) Presentation - Practice - Production (PPP) Pre speaking/writing task Do you live in the village or in the city? Do you like your village? What's your village's name? What do we have in the village? Speaking task Teacher shows pictures connected with the Unit. Students will describe them. 1st group: Flora 2nd group: Fauna 3rd group: National park Post speaking task Dialogue "My countryside" And now, your task is to complete a dialogue with your partners. The topic is "Countryside". Song: Old MacDonald had a farm While writing task. Task 3-line essay	Possible answers of the students I live in the village. My village name is I like my village because I have many friends. Students will stick pictures to the poster and present it. Students work in pairs, asking and responding to simple questions to complete their dialogue. Students aim to make a clear, understandable dialogue about the countryside. Ready prompts for students ☐ Write a 3-line essay about what you can see from your window when you wake up on Saturday.	Descriptor: Understands the questions; Responds the questions; Total: 2 points Descriptor: Uses vocabulary; Describes the picture; Total: 2 points Descriptor: asks and respond to questions about countryside; uses vocabulary; speaks clear and understandable. Total: 2 points Descriptor: It will consist of 3 lines Uses lexical words; Total: 2 points	Worksheets Posters https://www.youtube.com/watch?v=M3WvViAUgyg&ab_channel=KartunStudios Use AI app https://grok.com/ to create 3-line essay

	T writes on the board: My essay has exactly THREE sentences. 1st sentence - beginning 2nd sentence - middle 3rd sentence - ending Post writing task Method: Rethink, Revise, Rewrite I give you File Fact. You'll fulfill it. Game Put your right hands, on your partner's left hands and pass the clap like this. And say "I know three words for village". And by chain your say them.	☐ Write a 3-line essay about the loudest sound you hear at night in your village. ☐ Write a 3-line essay about the best place to play hide-and-seek in your village and why. ☐ Write a 3-line essay about how you go to school every morning (walk, bike, tractor...?). ☐ Write a 3-line essay about the biggest animal you have ever met in real life in the village. ☐ Write a 3-line essay about what smells the best in your village in spring. ☐ Write a 3-line essay about who has the most beautiful garden or the biggest tractor in your village. ☐ Write a 3-line essay about what you do when it rains all day and you cannot go outside. ☐ Write a 3-line essay about the oldest house or the funniest shop in your village. ☐ Write a 3-line essay about what you would show a friend from the city if he has never seen before	Descriptor: Uses lexical words; Completes the chart about the topic. Total: 2 points Teacher's orally assessment	Use AI app https://gemini.google.com/ to find some information
End	Reflection: Door check Answer this final question: Based on what we've learned, what should we do to protect the flora and fauna in our own countryside?	Students share their opinions and answers	Assessment: giving smiles	https://www.baamboodle.com/classic/343275

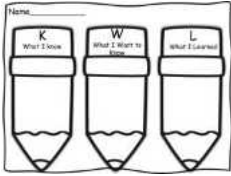
	Home task: your homework is to write a short text of 3-5 sentences that answers the question: “ What should we do to protect the flora and fauna? ” Use the new vocabulary and remember to use the Present Simple Tense for general actions. (E.g., “ <i>We clean the rivers. We don't drop litter.</i> ”) The lesson is over, good-bye!			
--	--	--	--	--

Unit 7: Natural disaster		Lesson 75	
Teacher name:			
Date:			
Grade: 7		Number present:	absent:
Lesson title	People who help us		
Learning objectives	7.1.6.1 organize and clearly present information in a form understandable to others; 7.3.5.1 Keep interaction with peers to negotiate, agree and organize priorities and plans for completing classroom tasks; 7.5.1.1 plan, write, edit and proofread work at text level with some support on a range of general and curricular topics;		
Lesson objectives	Learners will be able to: practice new vocabulary and the role of emergency services; develop research skills; present their work and improve public speaking.		
Value links	Learn about emergencies to know who can help, to understand what to do, to react quickly and safely, and to save lives and prevent harm		
Plan			

Stages / Time	Teacher's actions	Students' actions	Assessment criteria	Resources
Beginn ing of the lesson Warmin g-up 3 min	Organization moment: Review the previous lesson's topic (Natural Disasters). Set the lesson objectives, focusing on <i>teamwork</i> and <i>presenting clearly</i> .	Students answer the question (e.g., Stay calm, seek	Teacher assesses for readiness and recall.	Whiteboard

<i>Pre-learning</i> «Brainstorming» method 7 min.	Lead – In T asks: “What is the <i>first</i> thing you do when a siren sounds?” The very first thing you do when a siren sounds is STOP whatever you’re doing and PAY ATTENTION. Because that siren is trying to tell you something important, and in the next three seconds you decide whether you pull over, take cover, or just breathe a sigh of relief that it’s not for you. So remember: Stop → Listen → Think → Act.	information, call for help). <i>Students possible answers</i> The first thing I do when a siren sounds is stop and listen carefully to determine what type of siren it is and where it's coming from. Look around to see if I’m the one who’s in trouble. <i>Determines the topic and purpose of the lesson</i>		
Middle of the lesson Presentation part. 30 min	Task 1: Vocabulary Match T hands out a list of 6-8 key vocabulary words (e.g., siren, hose, stretcher, patrol, triage, dispatch). T asks students to match the word to its definition or to the correct emergency service. 1. Siren - a loud warning sound used by police cars, ambulances, or fire trucks to signal an emergency. 2. Hose - a long, flexible tube that firefighters use to spray water on a fire. 3. Stretcher - a special bed used to carry injured or sick people, especially in emergencies. 4. Patrol - when police officers move around an area to watch for problems and keep people safe. 5. Triage - the process of deciding which injured or sick people need help first in an emergency. 6. Dispatch - to send emergency services (police, fire, ambulance) to a location after receiving a call.	Students work in pairs to match the words. Check answers orally. Students read the assigned text and discuss within their Expert Group to	Descriptor: - translates the words - matches the word to its definition Total: 2 points Descriptor: - Identifies three key facts	Worksheet Use AI app https://grok.com/ to find some information Use AI app https://gemini.google.com/ to find

	Task 2: Focused Reading (Jigsaw Prep) T divides the class into “Expert Groups” (A, B, C, D). Gives each group a text detailing a different service (e.g., A: Firefighters, B: Paramedics, C: Mountain Rescue, D: Police Aviation). Instructs them to read their text and individually identify three key facts about the service. Task 3: Peer Interaction (Jigsaw) T re-organizes the students into “Jigsaw Groups.” Each new group must have one member from Expert A, one from B, one from C, and one from D. Instructs the students to take turns teaching their new group members about their “Expert” service. Task 4: Collaborative Presentation «Safety First Poster» Instruct the Jigsaw Groups to choose one of the four emergency services they just learned about. Their task is to create a digital slide or A4 poster to teach the class two key actions citizens should take during an emergency involving that service. Conclusion: Alright, everyone, let’s wrap up our lesson on “People Who Help Us”. Today, we went beyond just knowing the names of emergency services. We explored the specific jobs, the essential equipment, and, most importantly, the vital role these heroes play in our community, often putting themselves in danger to save lives and prevent harm. From the firefighters who put out fires to the paramedics who provide immediate care, we learned that	ensure they all understand the key facts and vocabulary. Students interact with peers, actively listening and negotiating the time to share their information. They organize the facts mentally, agreeing on the most important points to teach. Students work together to: 1. Negotiate the best service to present. 2. Organize their information into a clear, visually appealing format. 3. Present their final slide/poster to the class (1-minute presentation).	and explains them. Total: 2 points. Descriptor: - Participates actively in the discussion; - Clearly explains their topic; - Ask at least one clarifying question to a peer; Total: 3 points. Group Assessment: Descriptor: - Poster is visually clear and easy to understand. - Information is accurately presented and organized. - Presentation is delivered clearly. Total: 3 points.	some information and create pictures
--	---	---	--	---

	these people are the brave hearts who shine when danger is near.			
End of the lesson 5 min	FEEDBACK Ask students to use the “Traffic Light” system for reflection: Green (I understand and can present the topic), Yellow (I understand but need practice presenting/collaborating), Red (I don't understand). Home task: Write a 5-sentence paragraph about the most important emergency service and why.	Reflection Students complete the chart		Traffic light cards

School			
Unit:	Module 6. The natural world		
Teacher's name			
Date			
Grade	8	Absent:	Present:
Theme of the lesson	Environmental problems		
Learning objectives	8.2.1.1 understand with little or no support the main points in extended talk on a wide range of general and curricular topics; 8.3.5.1 interact with peers to negotiate, agree and organise priorities and plans for completing classroom tasks; 8.4.8.1 use familiar and some unfamiliar paper and digital reference resources with little support to check meaning and extend understanding		
Lesson objectives	By the end of the lesson, learners should be able to: understand important causes of environmental problems and some solutions; extend understanding of lexis connected to climate change and environmental problems; improve understanding, pronunciation and retell information to others; use expressions of certainty when discussing events likely to happen in the future.		
Value links	Make more eco-friendly choices Reduce waste Use resources responsibly		

Plan of the lesson

Planned timings	Teacher's actions	Students' actions	Assessment	Resources

Beginning	Greeting Checking up Good afternoon pupils? How are you? Your home task was to search information about “Environmental problems” Engage Brainstorming on environmental problems Discussion: What is Environment? What is harmful to environment ? What are the environmental problems? How do you save Environment? Wonderful! Thanks, for your answers. Today we’ll discuss about environmental problems and try to find the ways of solving the problem. I’ll divide you into 6 groups. Come here and take the stickers. You already know what the acronym, STEAM, it stands for – Science, Technology, Engineering, Art and Mathematics. Adding reading and wRiting, and the acronym becomes STREAM. And we use this educational technology at the lesson.	Pupils answer questions asked by the teacher Discussion on environmental problems List harmful things to the nature Environmental problems to discuss: air pollution, water pollution, acid rains, disappearing animals, the Greenhouse Effect, the Ozone hole and many others Simple ways to help the environment: Use public transport or go on foot or ride a bike Don’t waste too much energy, switch off the light if you don’t need it Keep water Don’t waste paper Keep animals and plants, plant trees and feed animals	<u>Descriptor:</u> - Responds to the questions; - Uses lexical words. Total: 3 points	PTT
-------------------------	---	--	--	--

		Don't throw litter in the streets Take an active part in cleaning the streets and the river of your town Grouping		
Middle	Explore Pre listening task (teacher shows model of the Earth, which is polluted) What can you see what can you say about it? Do you care about our Nature? Can you call yourself eco-friendly? Why? What does it mean to be eco-friendly or zero waste? While listening task To understand the main idea of the video - Let's watch video "Nature is speaking" After listening task: If the environment could speak, what would it tell us? Explanation And now, you'll work in groups. You'll do different tasks. But the aim of each work is one: to find perfect way to save the Earth and protect the Nature. Reading+writing tasks:	Possible answers from pupils Eco-friendly or zero waste may be means be part of the environment. Pupils interact with each other, share, support and extends their knowledge	Assessment: thumbs <u>Descriptor:</u> - Finds answers; - Completes the tasks. Total: 3 points	https://www.youtube.com/watch?v=WmVLcj-

	STREAM EDUCATION S • "Nature Doesn't Need People, People NEED NATURE!" • Task: to give arguments T • Eco friendly activity "Let's save the Nature!" • Task: to make poster using laptop or smartphone R • Grammar time • Task: to practice the first conditional dealing with the Nature E • 3 r's of environment • Task: to make recycling bins A • Our beautiful planet • Environmental drawing with slogan M • Facts about polluting nature • Task: to list statistics about pollution Elaborate Speaking task Each group demonstrate their works Now, it's time to assess groups' works. Criteria to assess groups' work: Teamwork; Listens to, shares with, and supports the efforts of others; Work is completed, well-organized and done on time. Evaluation There are 5 questions to conclude our lesson. Take your cards and do your best! Reflective writing task. Method: "Sentence, Phrase, Word" For example: Sentence: Save the nature. Phrase: "Nature Doesn't Need People," People NEED NATURE!" Word: Save			XKnM&ab_channel=ConservationInternational Use AI app https://gemini.google.com/ to find some information and complete tasks Descriptor: - Present their works; - Creative work. Total: 4 points Peer assessment Worksheets Use AI app https://grok.com/ to find some information
End	Reflection Learners reflect on their learning: What has been learned? What remained unclear? What is necessary to work on? Protecting Our Planet Starts with you. I want to conclude our lesson on this way <i>Have you seen the green green trees? They clean the air and cool the breeze. Smoke and dust and garbage spill and dirty water make us ill. So let us promise to be clean. To keep our surrounding fresh and</i>	Pupils answer the questions	Assessment: giving smiles	

	<i>green</i> Home task: to write tips to be eco-friendly			
--	---	--	--	--

Short term plan

Term 2 MODULE 3 “Earth and our place on		Secondary School named after Mukhtar Auezov	
Date:		Teacher’sname:	
Grade 9		Number present:	absent:
Lesson title	Talking about environmental problems		
Learning objectives	9.4.7.1- recognize typical features at word, sentence and text level of a wide range of spoken genres; 9.3.7.1- use appropriate subject-specific vocabulary and syntax to talk about an increased range of general and curricular topics 9.1.6.1- organise and present information clearly to others;		
Lesson objectives	All learners will be able to: 1.Recognize typical language features and structures used in spoken texts about environmental problems (e.g., cause and effect expressions, problem, solution patterns). 2.Use appropriate environmental vocabulary and correct grammar to discuss issues such as pollution, climate change, and recycling. 3.Organize and present information clearly to others when describing environmental issues and suggesting possible solutions.		
Value links (Adal Azamat)	☐ Be responsible and aware of how human actions affect the environment. ☐ Respect nature and actively protect your surrounding.		
Plan			

Stages / Time	Teachers’ actions	Students’ actions	Mark	Resources
Start <i>2 min</i>	Greeting: Welcome students and divide them into three groups.	Ss greet and sit according to the shown table		https://teacher.gynzy.com/en/board/1d6abf58-5022-43cc-8b08-851b2895d04c
<i>3 min</i>	Checking h/w – Whole class Using “ Plickers ” ask Ss to answer five test questions	Ss check their previous knowledge by choosing the right answer	Descriptor: shows the right answer 4-5 correct = 2p	www.plickers.com/mrszh/Grade-9-

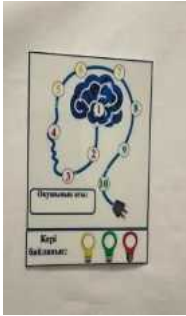
3 min	Objective Sharing: Using “Hologram” ask Ss to guess the topic and lesson objectives	Ss open the link, watch and listen, then guess the topic, introduce with LO	2-3 correct =1p Assessment goes by “Ornek” method	Environment-86434 Talking.code-AI
Main part 3 min	Pre-reading task – Whole class Using “Wordwall” T introduces the vocabulary and Ss discuss their meanings.	Ss read and guess meanings of the words	Oral praise	https://wordwall.net/ru/resource/101747577/environment-gr-9
4 min	While-reading task -Group work Skimming- To Check comprehension and guide understanding of main ideas and details Ss choose the best summary of the text a) The history of environmental protection. b) The main environmental problems and their possible solutions. c) The advantages of industrial development.	Ss in groups read the text quickly and choose the best summary Key: B	Descriptor: chooses the best summary 1p for correct answer	PPT, Handouts
10 min	Scanning – Ss are asked to define T/F statements -Individually 1. Water pollution has no effect on animals. 2. The greenhouse effect is caused by greenhouse gases trapping heat. 3. Deforestation helps to slow down climate change. 4. Renewable energy sources include wind and solar power. 5. Individuals can contribute to environmental protection by recycling. 6. Air pollution caused by vehicles and factories can contribute to both respiratory illnesses and global warming.	Ss read the text and mark T/F statements Key 1F 2T 3F 4T 5T 6T	Peer assessment Descriptor: defines T/F sentences correctly 2 correct = 1p Total 3p	Handout
15 min				

	Post-reading task – Project work Group work T encourages critical thinking and collaborative problem-solving. T asks Ss to choose one problem, define its causes and suggest solutions Differentiation Less able students collaborate with more able ones, get support from the teacher too	Ss in groups make a poster according to the given criteria	Descriptor: Explains causes of an issue 1 p Gives solutions of an issue 1p Uses correct grammar and topic-related vocabulary 1 p Uses visuals effectively 1 p	A3 Sheets of paper
End min	Conclusion (5 minutes) Feedback <i>What have you learnt?</i> <i>What new information did you get from today's lesson?</i> Objective: Summarize key points, reflect on the importance of environmental conservation. Homework/Extension Activity: Objective: Encourage independent research and deeper understanding of the topic. Ask students to research one environmental problem in Kazakhstan, write a report with ways to solve it.	Ss go to the link and write 2-3 key words according to the lesson	Oral feedback	https://www.menti.com/aloodd6m67sk

School:	
Lesson:	English
Long-term plan unit:10	Breakthrough technologies
Teacher:	
Date:	
	Present: Absent:
Theme of the lesson	Robotics
Learning objectives:	10.1.1 - use speaking and listening skills for creative and

	collaborative problem solving in groups 10.2.2 - understand specific information in a free discussion without support on a wide variety of general and educational topics, including discussions on a limited number of unfamiliar topics 10.3.7 - use appropriate specific vocabulary and syntax in a discussion on a number of general and educational topics.			
Lesson objectives:	Be able to use specific vocabulary related to a topic. Be able to emphasize important points and discuss related issues in a clear and creative manner. Apply the acquired knowledge to real-life situations.			
Lesson progress				
Period/time of the lesson	Teacher's actions	Students' actions	Assessment	Resources
Beginning of the lesson 3 min	Organizational stage: 1. Greeting and acquaintance with students 2. Creating an atmosphere of cooperation Gather the students in a circle and introduce yourselves, sharing warm wishes for the upcoming lesson.	The students stand in a circle and introduce themselves, then greet each other and wish wishes for the lesson.	The teacher carefully listens to the students ' answers and gives feedback.	
Introduction to a new lesson 5 min	"Brainstorm" Cards with drawings are randomly dealt and questions are asked about them. Collective discussion of thought- provoking questions with the aim of connecting a new lesson with the topic	Each student shares his thoughts. Complements the opinion of others. Descriptors: Identify objects, people, or technology depicted. Mention key features of robots or AI in the images. Describe the setting or context of the images	The teacher carefully listens to the students ' answers and gives	
	1. What do you see in these images? 2. Can you describe how robots and AI are different or similar? 3. What role do robots play in our daily lives? 4. How do you think artificial intelligence is	Explain their function and how they make tasks easier or faster. Students determine the topic.	feedback. Praise "Best answer"	

min	related to robots? 5. What kind of tasks can robots do? 6. Do you think robots will be more useful or harmful in the future? Why? 7. What are some examples of robots you have seen or heard of? 8. What do you think robots could do better than humans? 9. Why is AI important for the development of robotics? 10. What kind of jobs do you think robots and AI could replace in the future? The teacher introduces the students to the topic and purpose of the lesson. Next, using the phone, they turn on the flashlight and shine it on the given images. The group numbers are then hidden within the images. They are divided into 3 groups	After the students answer the questions and conduct a collective mutual discussion Using the phone, to turn on the flashlight and shine it on the given images. The group numbers are then hidden within the images. They are divided into 3 groups		 Slide 1-3
Middle of the lesson 6 min	Task 1: Create sentences using the given words related to robotics and AI. (for pair works) With the help of AI, where the robot voices task 1, students carefully watch the video on the topic, then the words	Descriptors: Select the correct word from the list to form a meaningful sentence. Ensure the sentence is grammatically correct. Use the word in context related to robotics or artificial intelligence.	Self-assessment The assessment is conducted by each student independently	https://youtu.be/htjRUL3neMg?si=3xHg2VbAc2KqegIC

	and phrases that are used in this video are laid out on the desks. After watching a video on ROBOTICS, ROBOTS perform tasks on the Wordwall platform to apply and update words from this video (they construct sentences from certain words to identify these words on the topic)	Use the words from the video to define them in your sentence. Provide a clear definition or explanation of the term within the sentence. Show your understanding of the word in relation to the robotics and AI topic.	 The teacher carefully listens to the students' answers and gives feedback	 https://wordwall.net/ru/resource/88328454
7 min	Listening Comprehension: - Task 2: Listen carefully to the text about AI and decide if the statements are true, false, or not stated. <u>Differentiation Tasks:</u> (for individual work) - Task 3: Evaluate if the statement is directly supported by the text or if it contradicts the information. 1. Reflect on how the text supports or disproves the statement. 2. For False statements, think critically about why the information is inaccurate. Insert meaningful words from the text in the correct places in the sentences.	Descriptors for True/False/DS Activity: Descriptors: - Identify key details from the audio. - Determine whether each statement aligns with the information presented in the text. - For "DS" (Designated Statements), recognize if the information is not explicitly mentioned in the text. - Check if the information in the statement matches the content of the audio. - Pay attention to specific details like dates, facts, or explanations provided in the text. Descriptors: - Reflect on how the text supports or	Self-assessment These descriptors help students focus on key information from the audio and improve their ability to analyze and evaluate content based on what they've heard.	7 min

		disproves the statement. - For False statements, think critically about why the information is inaccurate. - Answer questions about levels using the platform		
PH part 3 min	“Dodecahedron” A minute for the great poet A. Kunanbaev is included	Students use a dodecahedron to conduct a physical exercise minute, answering and performing various functions A minute for the great poet A. Kunanbaev is included		
Group work 14 min	Tasks for Group 1: Create a robot using improvised materials and develop its personality. Group 1: Build a Robot and Create Its Character - Using available materials, create a robot and design its character. Tasks for Group 2: Design and create a creative advertisement for the robot. Group 2: Create a Creative Advertisement for the Robot - Create a creative advertisement for the robot made by Group 1. Task for Group 3: Using pictures, identify and illustrate on a poster the benefits and drawbacks of AI, compared to human intelligence, using a Venn diagram Group 3: Create a Venn Diagram	Group 1 Using available materials, create a robot and design its character. Descriptors: Creativity in Design: Use materials to build a model of a robot (e.g., cardboard, plastic, paper, etc.). Make sure your robot is recognizable and has a clear purpose or function. Character Creation: Develop a personality or backstory for the robot. Consider what makes the robot unique (e.g., its appearance,	Mutual assessment of the task SELF/GROUP assessment 	Slide 7 cardboard, plastic, paper, pictures https://youtu.be/jeFesAr_K8k?si=MNEz0RYqkRS0Utix

	on AI vs. Human Intelligence - Using images, identify and draw a Venn Diagram comparing the advantages and disadvantages of AI vs. human intelligence.	abilities, or behavior). Give the robot a name and describe its role in a futuristic world. Presentation: Present your robot to the class, explaining its features and the character traits you've created. Highlight how it could be useful in daily life or specific industries. Collaboration: Work as a team to share ideas and divide tasks efficiently. Ensure that everyone contributes to the building process and character development. Group 2 Create a creative advertisement for the robot made by Group 1. Descriptors: Concept Development: Brainstorm ideas for the advertisement that showcase the robot's best features and unique character. Think about who the target audience for this robot would be (e.g.,		
--	--	---	--	--

		businesses, households, schools). Design and Creativity: Create visual elements (e.g., posters, videos, slides) that capture the attention of the audience. Use engaging language and images to highlight the robot's strengths (e.g., its intelligence, speed, efficiency). Advertisement Presentation: Present the advertisement to the class, explaining the key selling points of the robot. Use persuasive language to convince the audience why this robot is the best choice. Collaboration: Work together to create the ad, assigning roles for each person (e.g., design, scripting, presenting). Ensure that the ad is cohesive and communicates the robot's features effectively. Group 3 Using images, identify and draw a Venn Diagram		
--	--	--	--	--

		comparing the advantages and disadvantages of AI vs. human intelligence. Descriptors: Research and Analysis: Analyze the given images and information about AI and human intelligence. Identify key characteristics of AI and human intelligence, focusing on their strengths and weaknesses. Creating the Venn Diagram: Draw a clear Venn Diagram comparing the advantages and disadvantages of AI vs. human intelligence. Ensure the diagram has two overlapping circles, with points that belong only to AI, only to humans, and those that are shared between the two. Clarity and Accuracy: Label each section of the Venn Diagram with accurate descriptions. Ensure the information is correct and based on the knowledge		
--	--	--	--	--

		from the images or text provided. Presentation: Present your Venn Diagram to the class, explaining the key differences and similarities between AI and human intelligence. Collaboration: Work together to identify the most important points for your diagram. Divide tasks (e.g., drawing, writing, presenting) to ensure everyone participates.		
End of lesson 3 min	Concept Checking Questions The summary of the lesson, providing answers to the questions asked.	The summary of the lesson, providing answers to the questions asked.	The teacher carefully listens to the students' answers and gives feedback 	Slide 8
Reflection 2 min	- Well, students, let's get back to the goal of our lesson today!	Use a QR code to log in to the reflection system and see a 3D model of the teacher with a question. Then, they use a smiley face to express their thoughts on the reflection.	 	

Unit of a long term plan: Unit 1 Making Connections in Biology		Lesson 6	
School		Secondary school named after Mukhtar Auezov	
Teacher name:		Date:	
Grade: 11		Number present: 14	absent:
Lesson title	Blood types.		
Learning objectives	11.4.3 - fluently read a number of long texts at a speed sufficient to determine their content that deserves additional reading on a number of complicated and abstract, general and educational topics; 11.3.2 - ask and answer questions using appropriate syntax and vocabulary on a number of general and educational topics, including some unfamiliar topics; 11.4.5 - to establish the meaning from the context of voluminous texts on a wide variety of familiar and unfamiliar general and educational topics;		
Lesson objectives	Learners will be able to: Understand the main human blood types (A, B, AB, and O). Explain the importance of blood compatibility and transfusions. Use basic medical and scientific vocabulary related to blood types in English.		
Value links	Responsibility – understanding the importance of knowing your blood type and acting responsibly in medical situations.		
Quote of the week	"Walk slowly and tread surely — your hard work will not be wasted." Abay Kunanbayev «Ақырын жүріп анық бас, еңбегін кетпес далаға» Абай Құнанбаев		

Plan

Stage s / Time	Teachers' actions	Students' actions	Assessment criteria	Resources
Beginning of the lesson 2 min	<i>Organization moment</i> - Greeting and acquaintance with students - Creating an atmosphere of cooperation - What do you see in this image? - Who is it? - What was he discovered? Let's say the aims of the lesson! The teacher introduces the students to the topic and purpose of the lesson. T. divides students to the groups by "Vacutainers". (A/B/AB) The aim: To develop	Greeting with a teacher. Students look at the picture of Karl Landsteiner and guess the topic of the lesson. Students share their thoughts. Ss get the vacutainers from test tube rack and divide into groups "A", "B", "AB" "Students look at the board and try to guess the theme of the lesson. Then they predict the aim." <i>Determines the topic and</i>	At the organization moment teacher tries to award active pupils. «The praise» method is used to evaluate pupils with phrases like: "Good job!" "Well done!" <i>The teacher carefully</i>	<i>Pictures, vacutainers</i>

3 min	pupils speaking skills and create friendly atmosphere	<i>purpose of the lesson.</i>	<i>listens to the students ' answers and gives feedback.</i>	Mango platform, Karl Landsteiner says the aims of the lesson (AI)
5 min	Exit on the topic of the lesson: The D-ID programme sets the lesson objectives, letting students know what to anticipate from the lesson. <u>Lead – In</u> • <u>Individual work</u> New vocabulary. Immunology – Иммунология Pathological Anatomy - Патологиялық анатомия Clump - Ұйытқы / жабысып қалу Blood transfusion - Қан құю Paternity test - Әкелік сараптамасы Clot - Қан ұйындысы / Ұйын Platelets - Тромбоциттер	<i>Use new vocabulary and fill in the gaps.</i>	<i>Descriptors:</i> <i>Which right answer's get the points.</i> Assessment criteria All learners fill the gaps with appropriate vocabulary then check. <u>Descriptor:</u> Use appropriate vocabulary and make grammatically correct sentence.	“Dombyra” evaluate
Middle of the lesson Presentation part. 15 min	<u>Group work</u> <u>The lesson plan has been developed based on the teacher's methodological guide.</u> Watch a video “Karl Landsteiner” Task: Working with the Text + Question Exchange Activity Differentiation task:	Instruction: Students watch a video then create questions based on it, and pass them to another group to answer. <u>Possible questions:</u> During his life, Landsteiner contributed to many different areas of immunology. Most of all, what was he known for? What groups did Landsteiner classify blood into? What did Karl show interest in while working at the Vienna Hospital? Where did Karl study medicine? When did he win the Nobel Prize?	The teacher carefully listens to the students ' answers and gives feedback. <u>Descriptor:</u> - make 2 questions and answer for them Assessment criteria: questions clear and correct the answers correct and complete	Blood types. Action 11grade - YouTube Use a bell. If the group is ready, ring a bell.

Middle of the lesson 10 min	High-level learners Make questions Use question words: Why, What if... Answer the questions Mid-level learners Make general/special questions Who, What, When, Where? Answer for the questions Low-level learners Get question templates (e.g. "Who is...?", "What is the name of...?") <u>Reading</u> <u>Pair work.</u> Complete the sentences with True or False, prove the answers. Differentiation: High-level: "They are capable of analyzing statements in terms of their validity. They provide justification for their answers using clear and logical reasoning. The structure is explicit: 'True'/'False' with supporting arguments and examples." Mid-level: "They demonstrate good understanding, but may overlook details. They are able to justify their answers, though sometimes without sufficient support. The structure is simple: 'True'/'False' with minimal justification." Low-level: "Limited understanding, frequent errors in interpretation. They often fail to provide justification or do so unclearly. The structure is incomplete – a simple 'True'/'False' without justification."	Use assessment sheet Ss read the text "<i>Karl Landsteiner</i>" and complete the sentences with True or False, prove the answers. "Karl Landsteiner discovered the blood groups A, B, AB, and O." (True. He classified them into several groups which he named A, B, AB and O.) Karl studied medicine at the University of Moscow and graduated in 1891. (False. Karl studied medicine at the University of Vienna and graduated in 1891.) Landsteiner worked at a factory. (False. Landsteiner worked at a hospital where he continued his studies and developed an interest in immunology.) He spent 10 years after he graduated working at lab in Zurich, Wurzburg and Munich. (False. He spent 5 years after he graduated working at lab in Zurich, Wurzburg and Munich.) Over 20 years worked as a professor of Pathological Anatomy at the university. (True) He had a heart attack (True) He died in a hospital on 26th July, 1943. (False. He died in a hospital on 26th June, 1943) He discovered that in order for a successful blood transfusion to take place,	Descriptor: Complete True/False and prove the answers Students applaud. Pair assessment Assessment criteria: All learners complete with True/False; Some learners make a prove of False sentences. 	 Research work Creative tasks in English lessons to develop speaking skills.
---	---	---	--	---

5 min	Students play a game on a platform “Baamboozle” to show their knowledge according to the lesson. The task is developed within the framework of the "Adal Azamat" unified education program. It contributes to the formation of an individual with a high sense of responsibility. Competition between the groups.	the person the blood must have a blood group that it compatible with the person who receives it. (True) Type O blood type is a universal blood donor. (True) Ss do “Baamboozle”, choose the right answers. Students express their opinions about the lesson.	Descriptor: -All facts are presented correctly; -full understanding of the topic; -prove the answers. Assessment criteria: -Demonstrates a comprehensive understanding of the topic with insightful analysis. - Shows a basic understanding of the topic, with some analysis. - Limited understanding of the topic, lacking in analysis. Students applaud Self – assessment	Artificial Intelligence (AI) Blood types Baamboozle - Baamboozle The Most Fun Classroom Games!
End of the lesson 5 min	FEEDBACK Reflection Evaluation Teacher gives feedbacks to students. Home task: Ex.5 p.13 A cinquin.	assessment sheets. Ss write a cinquin.	Descriptor: 1st line: 1 noun 2nd line: 2 adjectives or adverbs 3rd line: 3 verbs 4th line: 1 sentence with 4-5 words. 5th line: 1 synonym “Dombyra” is a symbol of Kazakh culture and heritage and it’s a present for students according to the national value program (ҰЛТЫҚ ҚҰНДЫЛЫҚ)	Evaluation sheets

3. «Неміс тілі» пәні бойынша қысқа мерзімді сабақ жоспарлау

Kurzfristiger Unterrichtsplan 5 Klasse

Lektion /Thema	Modul 2 Lektion 3 Familie und Freunde			
Name der Lehrperson				
Datum				
Klasse	5			
Ziele	5.1.1 тақырып бойынша жиі қолданылатын сөздерді және жекелеген фразаларды қолдаумен түсіну; 5.2.8 әртүрлі жалпы және оқу тақырыптарындағы қарапайым әңгімелер мен оқиғалардың мазмұнын айту; 5.3.1 жалпы және оқу тақырыптары бойынша кейбір шағын, қарапайым мәтіндердегі негізгі ойды түсіну; 5.4.8 кейбір жалпы тақырыптарда жиі қолданылатын сөздерді дұрыс жазу			
Lernziele	Alle Lernenden können: Possessivpronomen mein/dein/ihr sein (Singular) im Nominativ und Akkusativ in den Sätzen gebrauchen.			
Werte-links	Kenntnisse zum Thema „Familie und Freunde“ erweitern. Den neuen Wortschatz lernen.			
Stundenverlauf				
Stundenphase	Lehrperson (LP)Aktivitäten	Schüleraktivitäten	Auswertung	Ressourcen
Anfang	Der Einstieg in das Thema wird anhand des Fotos gemacht.L. stellt Fragen: Was seht ihr auf dem Foto? Wen seht ihr auf dem Foto? Ist die Familie Ospanov gross?	1. S sehen, hören und sprechen die neuen Wörter den L nach.	DeskriptorenP L	 Wordwall: https://wordwall.net AI prompt

Mitte	Übung 6 CD Track 23 Die S. hören zu und notieren die fehlenden Wörter in die Lücken. Die S lesen den Dialog mit verteilten Rollen. Anschliessend werden die Informationen im Kasten ergänzt. L. macht die S auf den Grammatikkasten aufmerksam und notiert an die Tafel: Aida (sie) ihre Oma, ihr Opa. L benutzt dabei rote Farbe für ihre Oma und blaue für ihr Opa. L unterstreicht e am Ende des Wortes ihre als Signal für Femininum. Am Ende macht die L Feedback und erklärt die Hausaufgabe.(AB: Lektion 3)	2. S schauen die Bilder an, hören, dann sprechen sie nach. S hören den Text noch einmal und beantworten die Frage des L 3. S hören den L zu und dann finden passende Fotos zu den Bildern. 4. S schreiben Possessivpronomen ins Heft und lernt es. Zuletzt lesen die S den Dialog in Rollenweise vor. 5. S hören den L aufmerksam zu und beantworten die Frage von L. S verstehen die Hausaufgaben.	☐ Lückentext ☐ Drag & Drop ☐ „ihr Oma / ihr Opa“ (Farben: feminin / maskulin) EA PA	(Wordwall: Erstelle ein Wortschatzspiel für die 5. Klasse zum Thema „Familie und Freunde“ mit Bildern und einfachen deutschen Wörtern Vocaroo : https://vocaroo.com
Ende	Reflexion	Der Reflexionsbogen wird ausgefüllt und ausgewertet. Ich kann Possessivpronomen benutzen. Ich kenne neue Wörter über Familie		 Reflexion

Kurzfristiger Unterrichtsplan
6 Klasse

Lektion /Thema	Modul 2 Lektion 3 Meine Hauptstadt
Name der Lehrperson	
Datum	
Klasse	6
Ziele	6. 1. 1. 1 мәтіннің басын тыңдау негізінде тақырыптың атауын талқылау және мәселені болжау; 6. 2. 1. 1 мәтіннен негізгі және қосымша, детальді ақпаратты анықтау, түсіндіру;

	6. 3. 3. 1 ұсынылған тақырып бойынша деректер жинақтай отырып, графиктік мәтін (диаграмма, кесте, сызба) түрінде құрастыру;			
Lernziele	Alle Lernenden können: Über die Stadt sprechen. Den Schulweg beschreiben Nach dem Weg fragen und Auskunft geben und verstehen Eine E-Mail verstehen.			
Werte-links	Kenntnisse zum Thema „Meine Hauptstadt“ erweitern. Den neuen Wortschatz lernen.			
Stundenverlauf				
Stundenphase	Lehrperson (LP)Aktivitäten	Schüleraktivitäten	Auswertung	Ressourcen
Anfang	Eine Stadtführung: Astana. S sehen das Foto an und lesen „Land und Leute“. S verwenden dabei die vorgegebenen Redemittel. Die S. beantworten die Fragen zum	S sehen, lesen und sprechen die neuen Wörter den L nach.	Deskriptoren * Was ist das Thema?	 Bing Image Creator (KI das Bild): https://www.bing.com/images/create
Mitte	Fragen zum Thema «Meine Hauptstadt». Übung 5 a,b Text und Bilder S lesen den Text und entdecken für sich die neuen Wörter durch Bilder. Uebung 6 S machen ein Lernplakat zu ihren Stadt. Uebung 7 S hoeren einen Dialog ueber die Sehenswuerdigkeiten der Hauptstadt. Am Ende macht die L Feedback und erklärt die Hausaufgabe.(AB: Lektion 6)	7. S schauen die Bilder an, hören, dann sprechen sie nach. S hören den Text noch einmal und beantworten die Frage des L 8. S hören den L zu und dann finden passende Fotos zu den Bildern. 9. S hören den L aufmerksam zu und beantworten die Frage von L. S verstehen die Hausaufgaben.	☐ Welche Stadt ist das? ☐ Worum geht der Text? PL KI prompt: Schreibe einen kurzen A2-Text über die Hauptstadt Astana mit Sehenswürdigkeiten Hauptinformation Detailinformation PA/EA	 ChatGPT (KI): https://chat.openai.com
Ende	Reflexion	Der Reflexionsbogen wird ausgefüllt und ausgewertet.		 2. Quiz-Reflexion Quizizz:

				https://quizizz.com 5 kurze Fragen sofort Ergebnis
				 3. Schnelles Feedback Padlet: https://padlet.com

Kurzfristiger Unterrichtsplan 7 Klasse

Lektion /Thema	Modul 2 In der Welt von Kunst Lektion 6. Ich gehe lieber ins Theater			
Name der Lehrperson				
Datum				
Klasse	7			
Ziele	7.1.1 аздаған қолдаумен шектеулі жалпы және оқу тақырыптарындағы ұзақ әңгіменің негізгі мазмұнын түсіну; 7.2.2 кейбір жалпы және оқу тақырыптары бойынша ақпарат алу үшін күрделі сұрақтар қою; 7.3.1 кейбір бейтаныс жалпы және оқу тақырыптары шеңберіндегі шағын, қарапайым мәтіндердегі негізгі ойды түсіну; 7.5.14 әртүрлі таныс жалпы және оқу тақырыптарында wo?/wo? (Dativ) сұрағына және wohin?? (Akkusativ) сұрағына жауап беру барысында сөз тіркестерін in, an, auf, hinter, neben, über, unter, zwischen, vor, für көмекші сөздерімен қолдану;			
Lernziele	Alle Lernenden können: Wechselpräpositionen an, auf, hinter, in, neben, zwischen, vor + Akkusativ, Dativ in den Sätzen gebrauchen.			
Werte-links	Kenntnisse zum Thema „Theater“ erweitern. Den neuen Wortschatz lernen.			
Stundenverlauf				
Stundenphase	Lehrperson (LP)Aktivitäten	Schüleraktivitäten	Auswertung	Ressourcen
Anfang	S lesen Comic und äussern ihre Meinung über die Einstellung von Comic-Helden zum Theater.S verwenden dabei die vorgegebenen Redemittel.	. S sehen, lesen und sprechen die neuen Wörter den L nach.	Deskriptoren: Aufgabe: Comic lesen	 Canva (AI Comic / Visual):

Mitte	Übung 2 Die S. beantworten die Fragen zum Fragen zum Thema «Theater». Übung 2 a,b Text und Bilder S lesen den Text und entdecken für sich die neuen Wörter durch Bilder. Sie ordnen die neuen Wörter (kursiv gedruckt) den Bildern zu, indem sie sie mit dem entsprechenden Wort beschriften. Am Ende prüfen S gemeinsam die Aufgabe. Übung 4 Grammatisches Thema: Wechselpräpositionen an, auf, hinter, in, neben, zwischen, vor + Akkusativ, Dativ eingeführt. AB Ü 3-6 Grammatikübungen, Übung zum Wortschatz. Ü.6 a,b,c,d Text über die Astana Opera AB Ü 8-10 Übungen zum Wortschatz Am Ende macht die L Feedback und erklärt die Hausaufgabe.(AB: Lektion 6)	11. S schauen die Bilder an, hören, dann sprechen sie nach. S hören den Text noch einmal und beantworten die Frage des L 12. S hören den L zu und dann finden passende Fotos zu den Bildern. 13. S schreiben Wechselpräpositionen an, auf, hinter, in, neben, zwischen, vor + Akkusativ, Dativ ins Heft. Zuletzt lesen die S den Dialog in Rollenweise vor. 14. S hören den L aufmerksam zu und beantworten die Frage von L. S verstehen die Hausaufgaben.	Fragen: ☐ <i>Gehen die Helden gern ins Theater?</i> ☐ <i>Warum / Warum nicht?</i> ☐ Bild – Wort ☐ Memory ☐ Quiz Erstelle ein Wortschatzspiel zum Thema „Theater“ für die 7. Klasse. PA/EA	https://www.canva.com Wordwall: https://wordwall.net LearningApps: https://learningapps.org
Ende	Reflexion	Der Reflexionsbogen wird ausgefüllt und ausgewertet. ☐ Ich verstehe Wechselpräpositionen ☐ Ich kann über Theater sprechen ☐ Wo? / Wohin? ☐ Akk. oder Dat.?		 1. Smiley-Feedback Mentimeter: https://www.mentimeter.com 2. Quiz-Reflexion Quizizz: https://quizizz.com

ҚОРЫТЫНДЫ

Перспективалар және ұсыныстар

1. Теориялық негіздеме. ШТ оқытуда ЖИ қолданудың берік теориялық негізі бар, бірақ ЖИ-де когнитивті сананың, спонтандылықтың және креативтіліктің жоқтығымен шектелген.

2. Жас бойынша саралау. Табысты енгізу нақты әдістемелік саралауды талап етеді: 3–4 сыныптардағы ойын репетиторынан бастап, 10–11 сыныптардағы сыни талдау құралына дейін.

3. Мұғалімнің рөлі. ЖИ — бұл мұғалімді алмастырмайтын, керісінше толықтыратын «цифрлық ассистент». Педагог генерацияланған контентті сыни тұрғыдан бағалауы және білім беру процесі үшін толық жауапкершілікте болуы керек.

Қазақстанда ШТ оқытуға ЖИ-ді табысты интеграциялау үшін келесі стратегиялық қадамдарды іске асыру қажет:

1. Ұлттық ALS (Адаптивті оқыту жүйесін) әзірлеу. ҚР оқу жоспарының ерекшелігін, мәдени контекстті және Қазақстанның тілдік ерекшеліктерін ескеретін бейімделген платформа құру.

2. ЖИ-ді сыни тұрғыдан пайдалануға жүйелі оқыту. ЖИ-ді сыни тұрғыдан қолдану әдістемесіне бағытталған біліктілікті арттыру курстарын интеграциялау. Мұғалімдер генерацияланған контентті бағалау және түзету бойынша сарапшы болуы керек.

3. Процесті бағалауға көшу. ЖИ-ді тек соңғы өнімді емес, оқыту процесін (оқушы қателерді қалай түзетеді, қаншалықты жиі тәжірибе жасайды) бақылау үшін пайдалану, бұл технологияларды адал пайдалануға ынталандырады.

4. Сөйлеуге баса назар аударту. 8–11 сыныптарда сөйлеу дағдыларын дамыту үшін ЖИ-ді қолдануды ұлғайту, өйткені бұл дағды үлкен сынып жағдайында жеке пысықтау үшін ең қиын дағды болып табылады.

Қорытындылай келе, ЖИ білім беру процесінде қуатты одақтас бола алады, ол жоғары білім беру стандарттарына қол жеткізуге және студенттерді жаһандық әлемдегі коммуникацияға дайындауға ықпал етеді, бірақ тек қана тірі оқытушы ғана қамтамасыз ете алатын тірі, креативті және спонтанды өзара әрекеттесуді алмастыру емес, оған қосымша ретінде қолданылған жағдайда ғана.

ПАЙДАЛАНЫЛҒАН ДЕРЕККӨЗДЕР ТІЗІМІ

1. Қазақстан Республикасы Оқу-ағарту министрлігі. «2025-2026 оқу жылында Қазақстан Республикасының жалпы білім беретін мектептерінде білім беру процесін ұйымдастырудың ерекшеліктері туралы ӘДІСТЕМЕЛІК НҰСҚАУ ХАТ» (Методическое письмо Министерства просвещения Республики Казахстан). Астана, 2025.
2. Siemens, G. (2005). Connectivism: A Learning Theory for the Digital Age. *International Journal of Instructional Technology and Distance Learning*.
3. Vygotsky, L. S. (1978). Mind in Society: The development of higher psychological processes. Harvard University Press. (Основы социально-конструктивистского подхода).
4. OECD (2025). PISA 2025 Assessment and Analytical Framework. OECD Publishing, Paris. (Раздел о цифровой грамотности).
5. Baker, R. S., & Inventado, P. S. (2014). Educational Data Mining and Learning Analytics: Applications to Educational Interfaces. *Synthesis Lectures on Human-Centered Informatics*.
6. Roll, I., & Wylie, R. (2016). Evolution of Personalized Learning: From Behaviorism to Contextualized Cognitive Systems. *International Journal of Computer-Supported Collaborative Learning*.
7. Hwang, G. J., & Fu, Q. K. (2020). Application of artificial intelligence in education: a review of research on e-learning systems. *Journal of Educational Technology & Society*.
8. UNESCO (2021). AI and Education: Guidance for Policy-makers. UNESCO Publishing, Paris.
9. Prensky, M. (2001). Digital natives, digital immigrants. *On the Horizon*, 9(5), 1–6. (Теория о цифровых различиях).
10. VanLehn, K. (2006). The behavior of tutoring versus the design of instructional systems. *International Journal of Artificial Intelligence in Education*, 16(3), 227–296. (Теория об ИИ-тьюторах).
11. Chen, J., & Lin, C. (2022). Using Large Language Models (LLMs) to generate interactive and personalized feedback for English writing. *Journal of Applied Linguistics*. (Академическая статья по GenAI).
12. Johnson, D., & Wang, Q. (2024). Scaling up language practice: A cross-country analysis of AI-driven tools in secondary schools. *Educational Technology Research and Development*.

Мазмұны

Кіріспе	3
1. 3 – 11-сыныптарда «Шетел тілі» оқу пәнін оқуда және оқытуда жасанды интеллектіні қолданудың ерекшеліктері	4
2. 3-11-сыныптарда «Шетел тілі» оқу пәнін оқуда және оқытуда жасанды интеллектіні қолдану бойынша әдістемелік ұсынымдар	50
Қорытынды	57
Пайдаланылған дереккөздер тізімі	58